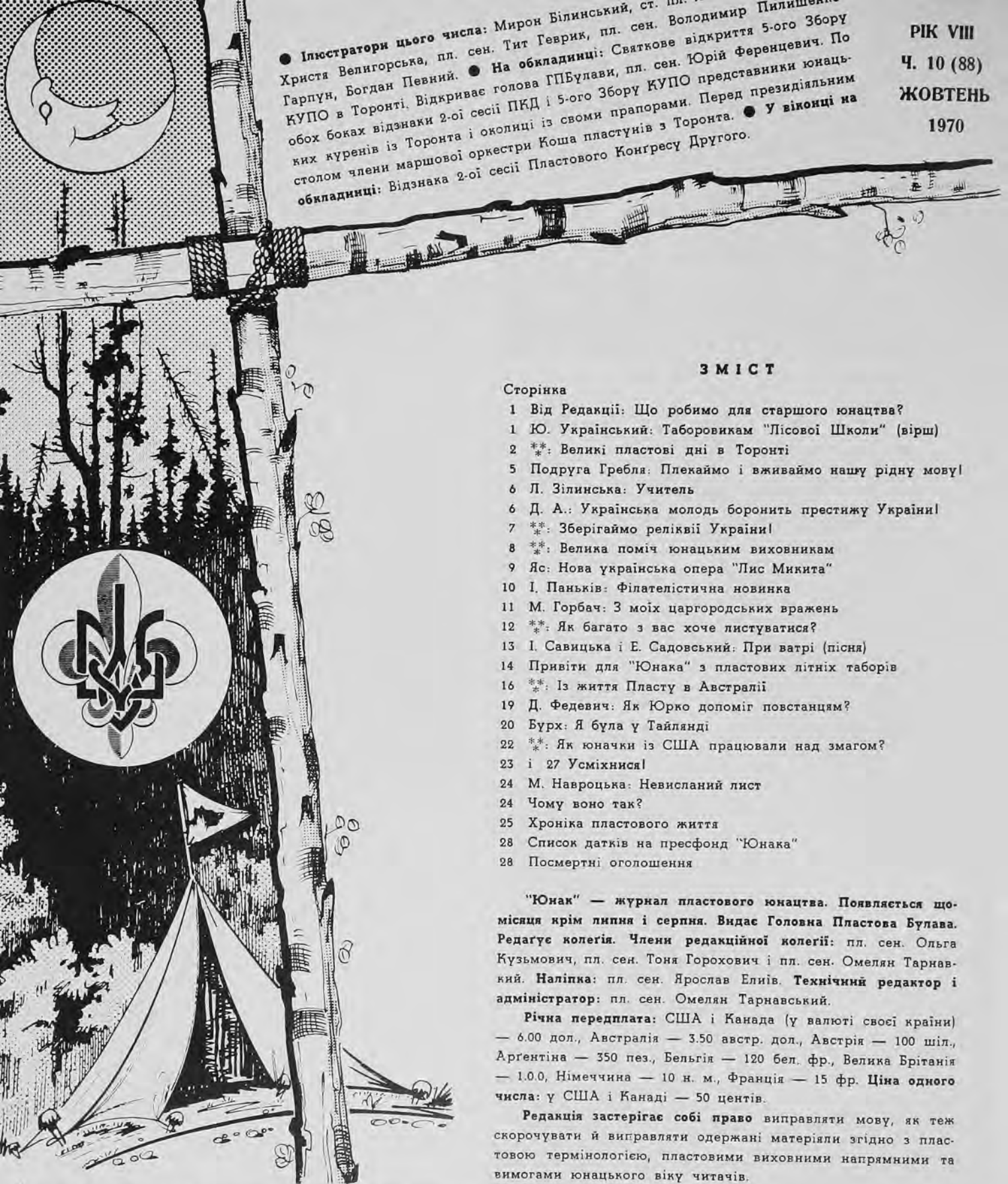

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1970 OCTOBER

● Ілюстратори цього числа: Мирон Білинський, ст. іл. Христя Велигорська, пл. сен. Тит Геврик, пл. сен. Володимир Пилишенко, Гарпун, Богдан Певний. ● На обкладинці: Святкове відкриття 5-ого Збору КУПО в Торонті. Відкриває голова ГПБухави, пл. сен. Юрій Ференцевич. По обох боках відзнаки 2-ої сесії ПКД і 5-ого Збору КУПО представники юнацьких куренів із Торонта і околиці із своїми прапорами. Перед президіальним столом члени маршової оркестри Коша пластунів з Торонта. ● У віконці на обкладинці: Відзнака 2-ої сесії Пластового Конгресу Другого.

РІК VIII
Ч. 10 (88)
ЖОВТЕНЬ
1970

З М І С Т

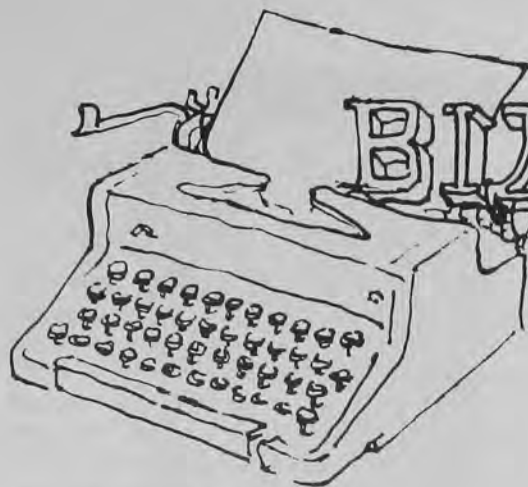
Сторінка

- 1 Від Редакції: Що робимо для старшого юнацтва?
- 1 Ю. Український: Таборюкам "Лісової Школи" (вірш)
- 2 **: Великі пластові дні в Торонті
- 5 Подруга Гребля: Плекаймо і вживаймо нашу рідну мову!
- 6 Л. Зілінська: Учитель
- 6 Д. А.: Українська молодь боронить престижу України!
- 7 **: Зберігаймо реліквії України!
- 8 **: Велика поміч юнацьким виховникам
- 9 Яс: Нова українська опера "Лис Микита"
- 10 І. Паньків: Філателістична новинка
- 11 М. Горбач: З моїх царгородських вражень
- 12 **: Як багато з вас хоче листуватися?
- 13 І. Савицька і Е. Садовський: При ватрі (пісня)
- 14 Привіти для "Юнака" з пластових літніх таборів
- 16 **: Із життя Пласту в Австралії
- 19 Д. Федевич: Як Юрко допоміг повстанцям?
- 20 Бурх: Я була у Тайланді
- 22 **: Як юначки із США працювали над змагом?
- 23 і 27 Усміхніся!
- 24 М. Навроцька: Невисланий лист
- 24 Чому воно так?
- 25 Хроніка пластового життя
- 28 Список датків на пресфонд "Юнака"
- 28 Посмертні оголошення

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Бухава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елиів. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ВІД Р Редакції

Дорогі Подруги і Друзі!

Не один раз Ви говорите і пишете, от хоча б і на сторінках «Юнака», що юнацькі зайняття не цікаві, що завжди повторяється те саме, що виховники не прикладають належної уваги до Ваших потреб і зацікавлень.

А тимчасом воно не зовсім так є. В останньому часі багато дискутуємо і працюємо саме з думкою про Вас, зокрема про старше юнацтво, яке і є найпильнішими читачами та дописувачами нашого журналу.

Тому хочемо, щоб Ви знали, що справі програми пластових занять для старшого юнацтва посвячено багато уваги вже від довшого часу в головному і в поодиноких крайових пластових проводах. Про це вказують праці і рекомендації Пластового Конгресу Другого, що саме закінчився, на цю тему найбільше дискутовано на виховній комісії КУПО та винесено відповідні постанови, які незабаром дістанете до відома та відчуєте у Вашій пластовій праці.

А тимчасом в далекій Австралії пластовий провід пішов ще далі і пробує вже проводити в життя нову систему у старшому юнацтві. Перш усього притягнуто старше віком юнацтво до співвідповідальності за долю пластових провідників, у якій уже успішно взяли участь усі курінні юнацьких куренів і самі провадили своїми нарами.

Як воно вийшло, довідаєтеся зі сторінок цього числа «Юнака», у якому подаємо перебіг цієї відправи та думки старшого юнацтва Австралії на тему своїх завдань у Пласті.

Думаємо, що усім буде цікаво про це читати і побачити світліни цих провідних юнаків і юначок з Австралії.

Як бачите — старше юнацтво тепер «під обстрілом» і ледве чи довго зможете ще нарікати що «нічого не діється» на Вашому відтинку.

Ваша редакторка

ТАБОРОВИКАМ «ЛІСОВОЇ ШКОЛИ»...

*Повіяв легким подувом Стрибог
І пісню з далі мудрости приніс,
Заговорили дерева і трави,
І дивним чаром загорівся ліс.*

*Збігаються до нього там щороку
Засмалені від вітру пластуни,
Щоб засвоїти мудрість віковичну
Та передати далі у віки.*

*Чи знаєш ти, пластуне, ту поляну,
Де радість груди наповняє, а сміх
Лунає завжди з ранку аж до ночі,
Де місяць стелить спокій для усіх?*

*Де мислю й руками з ранку аж до ночі
Працюють спільно друзі юнаки,
Щоб сильно й красно розгорнути крила
В своїй мандрівці до Великої Мети.*

*Своїм вже кроком обережно й сміло
Ступає ряд за рядом там,
І кожний знає з них, що спільно,
Не я, а ми, що він не сам.*

*Бо так була придумана ця школа,
Щоб бистро уми школити усім,
А слово «Скоб!», щоб завжди тут світило,
І шлях до правди вказувало всім.*

Пл. сен. Юрій Український
колишній комендант «Лісової Школи»

(Із однойменної «Лісової Школи» 1970 п. н.
«Курінь Білогорща»).

ВЕЛИКІ ПЛАСТОВІ ДНІ В ТОРОНТІ

«У Пласті ми рідних сторожим сил,
Гнізда будуєм вірлині»...

(«Пісня пластунок»)

У днях від п'ятниці, 4 вересня, до понеділка, 7 вересня ц. р. відбулися в Торонті у приміщеннях гарного, модерного готелю «Сівей Таверс» у мальовничій околиці над берегом озера Онтаріо кінцева сесія Пластового Конгресу Другого (ПКД) і 5-ий Збір Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), який є світовим збором.

Члени президії 5-ого Збору КУПО (за столом) і невелика частина делегатів під час нарад Збору.

Мабуть, тому українська преса назвала ці дні від 4 до 7 вересня ц. р. в Торонті «великими пластовими днями», що під час них перебувало тут понад 300 членів Пласту, у тому 179 уповноважених делегатів (43 члени УСП, 126 членів УПС і 10 представників Пластприяту). Поміж зацікавленими учасниками нарад було і старше юнацтво із Торонта і околиці. У складі 179 делегатів були теж представники Пласту з далеко-віддалених країн, а саме — два з Німеччини (пл. сен. Атанас Фіголь та пл. сен. Володимир Янів), чотири з Великобританії (голова КПС — пл. сен. Ганна Герасимович, заст. голови КПС — пл. сен. Микола Попович, секретар КПС — ст. пл. Петро Якимюк і ст. пл. Іван Дацко) та три представники Пласту в Аргентині (голова КПС — пл. сен. Іриней Липинський, крайова комендантка пластунок — ст. пл. Христя Гнатишин і член КНР — ст. пл. Олег Воловина). В нарадах взяли також участь 21 представник української преси, для яких у четвер, 3 вересня, відбулася пресова конференція, щоб з'ясувати важливі актуальні проблеми нашого Пласту у вільному світі.

Крім пластунаства на нарадах Пластового Конгресу Другого і 5-ого Збору Конференції Українських Пластових Організацій було також і громадянство, бо всім цікаво було прислухуватися, як відбувається перевірка того, наскільки теперішній Пласт «сторожить рідні сили», чи бу-

дує своїми клітинами гнізда для людей високого і багатого духа.

УЧАСТЬ ЮНАЦТВА У ПКД І КУПО

Усі, що прибували на наради ПКД, при вході до готелю найперше зустрічалися із юнаками із 3-го Куреня УПЮ-ів, Торонто, які продавали свою одноднівку, видану з нагоди КУПО і ПКД. Старше юнацтво з Торонта і його представники з Монреалю та Боффало були учасниками цих нарад. Їм цікаво було бути свідками двох історичних пластових з'їздів. Тут мали змогу познайомитися із пластовими провідниками із цілого світу та із проблематикою сучасного виховання.

Голова ГПБ з останньої каденції, пл. сен. Юрій Ференцевич, складає звіт учасникам 5-ого Збору КУПО.

Сесію ПКД відкрив голова ГПРади, пл. сен. Юрій Старосольський, підсумки праць Конгресу робив голова Головної Комісії ПКД, пл. сен. Атанас Фіголь, 5-ий Збір КУПО відкрив і звітував додатково до друкованого звіту за діяльність ГПБулави, її голова, пл. сен. Юрій Ференцевич. Під час нарад завзято дискутували, обирали Головного Пластовий Провід, ухвалювали рекомендації із проведеної студійної праці ПКД, схвалювали резолюції у присутності великої кількості учасників. Велике зацікавлення нарадами свідчило про живучість Пласту.

Та найчисленнішу, масову участь, взяло юнацтво у святковій вечері після закінчення нарад ПКД, у недільних Богослуженнях католицького та православного віровизнань, у святковому відкритті КУПО. Багато юнацтва з батьками, багато визначних гостей і громадянства з Торонта, околиць та із США були учасниками святкової вечері, що відбулася у готелі «Сівей Таверс» у суботу, 5 вересня, увечері після закінчення ПКД. Група юначок і старших пластунок з Торонта мали свою точку — в'язанку пісень при «ватрі». По вечері для молоді була забава. Тільки жаль, що залишилося так мало часу для цієї

Пл. сен. Василь Палієнко
голова ГПБулави

товариської зустрічі тому, що задовго затягнулася програма вечері. Промовляли під час вечері почесні гості: Митрополит Максим, Митрополит Мстислав, пастор Володимир Боровський, сенатор Павло Юзик і колишній голова ГПР і ГПБ — пл. сен. Яро Гладкий. Друзі делегати з Аргентини обдаровували пл. сен. Олексія Сагайдаківського з Торонта аргентинськими сувенірами за те, що він своїм бігом на довшу мету (8.6 миль) зібрав 1,200 дол. на їх приїзд до Торонта на наради КУПО і ПКД.

Письмові привітання склали Пластові численні молодечі і громадські організації та установи, як також представники наших церков, а зокрема Блаженніший Верховний Архиєпископ Йосиф з Риму. Усі вони покладають великі надії на Пласт вірять, що в ньому школяться характери, плекаються чесноти, зберігається національна гідність, є готовість служити ідеалам добра і краси. Друзі і Подруги! Цих признань радісно слухати і читати, але якими ж вони є зобов'язуючими?!

Юнацтво всіх 5-ох куренів УПЮ-ів і 4-ох куренів УПЮ-ок із Торонта та представники юнацьких куренів із поблизу до Торонта пластових станиць разом із своїми курінними прапорами прибули в неділю, 6 вересня, вранці після урочистих Богослужень до готелю «Сівей Таверс» над берегом озера Онтаріо, щоб взяти участь у святковому відкритті 5-ого Збору Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО), який є світовим пластовим з'їздом. Оце вперше членство УПЮ побіч старшого членства Пласту (старшого пластуна, пластового

ЧИ ВИ ВЖЕ СКЛАЛИ

в цьому році

ПОЖЕРТВУ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»?

● Якщо ні, то просимо це зробити негайно. Прибутки з передплат не вистачають на покриття всіх витрат, отриманих з видаванням «Юнака».

Пл. сен. Ольга Кузьмович
голова ГПРади

сеньйорату і членів Пластприяту) було учасниками світового пластового Збору. Стрункими лавами юначки та юнаки із своїми прапорами, під звуки своєї маршової оркестри замайли та заповнили репрезентативну, велику залю нарад. На заклик голови ГПБ, пл. сен. Ю. Ференцевича, усі присутні стали на струнку та у глибокому скупченні віддали салют померлим після останнього КУПО св. п. Дротові, Цюпі Паліїв та іншим пластовим подругам і друзям, що відійшли у вічність. Слово ст. пл. Романа Зазулі, зв'язкового 3-го Куреня УПЮ-ів у Торонті, який в імені всіх молодих пластунів і пластунок говорив про май-

Пл. сен. Олексій Сагайдаківський з Торонта (зліва перед мікрофоном) дякує під час святкової вечері з нагоди 5-ого збору КУПО делегатам Пласту з Аргентини за одержані подарунки-сувеніри. Сен. Сагайдаківський відбув біг на довшу мету (8.6 миль), щоб у той спосіб роздобути гроші на покриття коштів приїзду на сесію ПКД і збори КУПО делегатів Пласту з Аргентини, а спонзори його бігу склали на ту ціль 1200.00 дол. Побіч друга Сагайдаківського господар святкової вечері, пл. сен. Микола Плавюк.

Заприсяження членів новообраного Головного Пластового Проводу, яке проводить голова ГПРади з останньої каденції, пл. сен. **Юрій Старосольський**. Між членами Проводу бачимо зліва до права: членів ГПРади, пл. сен'юрів, — **Ольгу Кузьмович**, **Любомира Романкова**, **Олександру Юзенів**, **Олександра Бережницького** і **Ярослава Лучканя**, а далі членів ГПБулави, пл. сен'юрів, — **Василя Палієнка**, **Миколу Плав'юка**, **Степана Мармаша**, **Юрія Ференцевича**, **Юрія Бориса**, **Юрія Даревича** і **Теодосія Крупу**.

бутне Пласту, запевняючи, що вони збережуть Пласт і передадуть його ідеї черговим поколінням, бо він потрібний їм для духового життя і росту, розприміювало лица старших та бадьорило усіх присутніх... Вони довго були під настроєм цієї урочистої життєдайної хвилини. Дехто, спонтанно реагуючи, жертвував більші датки на вишкільний і видавничий фонди Пласту.

ХТО ТЕПЕР У ПРОВОДІ ПЛАСТУ?

На закінчення 5-го Збору КУПО обрано комісію, завданням якої буде провести в наступному 1971 році вибори Начального Пластуна. Головою Головної Пластової Ради обрано пл. сен. **Ольгу Кузьмович**, заст. голови — пл. сен. **Любомира Романкова**, секретарем — пл. сен. **Олександру Юзенів**, членами: пл. сен. **Олександра Бережницького** та пл. сен. **Ярослава Лучканя**. Головою Головної Пластової Булави обрано пл. сен. **Василя Палієнка**, а членами ГПБ: пл. сен. **Миколу Плав'юка** — заступником, **Степана Мармаша** — генеральним секретарем, пл. сен. **Юрія Даревича** — керівником виховних справ, пл. сен. **Юрія Бориса** — фінансовим діловодом, пл. сен. **Юрія Ференцевича** — керівником дослідно-планувальної комісії, пл. сен. **Теодосія Крупу** — головою УПС, інж. **Ігоря Березовського** — діловодом Пластприятю. Провід УСП оберуть собі старші пластуни і пластунки на своїм окремій з'їзді, до якого вони підготовляються. Осідком новообраної ГПБулави буде Торонто.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

Під час програми святкової вечірї, що відбулася для делегатів і гостей сесії ПКД і Зборів КУПО, успішно виступав із своїми піснями співочий пластовий гурток "Іскра" з Торонта.

ПКД І КУПО ПОТВЕРДИЛИ НЕЗМІННІСТЬ ПЛАСТОВИХ ІДЕЙ

Праці ПКД відбувалися в різних комісіях, щоб приготувати рекомендації для схвалення їх пленумом КУПО. І пленум ПКД, а згодом і Збір КУПО, однодушними аплявзами прийняли першу і головну рекомендацію, яка стверджує незмінність ідейних основ Пласту, висловлених трьома головними обов'язками пластуна та пластовим законом, гімном, обітом і гаслом. Прийнято ще понад 75 дальших рекомендацій щодо збереження української національної ідентичності через плекання рідної мови і культури та дію пластової ідеї у практиці.

Про те, які шляхи намічено, щоб проводити рекомендації у пластовому житті напишемо Вам у дальших числах «Юнака». Справи, що стосуються пластового юнацтва і новацтва були найголовнішими проблемами усіх доповідів, дискусій та ухвал.

Загально кажучи, було радісно зустрітись із подругами і друзями, для яких Пласт є життям. Не було досить часу ні на сон, ні на їжу, бо жаль було проминути нагоду, щоб почути нових пластових провідників, переважно молодшого віку чи й давніх, щоб ствердити, що вони дійсно щиро турбуються долею Пласту... З радістю стверджуємо, що і молоді, і середущі, і старші із Пластом у поході, у змаганнях за Франкового «цілого чоловіка» — за повноцінну людину, потрібну батьківщині і світові.

Усі світлинні із сесії ПКД і Збору КУПО виконали пан **Роман Сосідко** і пл. сен. **Аскольд Ганьківський**.

“...щоб слово пламенем взялось,
і людям серце розтопило!”

(Т. Шевченко: “Неофіти”)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Чи знаєте Ви, як прагнуть Ваші батьки та виховники того, щоб полум'яне Шевченкове слово розтоплювало і Ваші серця, зокрема коли йдеться про збереження серед Вас української мови? Вона є частиною і родини і Пласту. Не можна ж бути пластуном, не знаючи і не плекаючи української мови. Такі ствердження подає Пластовий Конгрес Другий, визначаючи ролі рідної мови у пластовому вихованні. Українська мова є передумовою приналежності до Пласту, основою пластової методи виховання. Без української мови теперішнє юнацтво не зможе увімкнутися в ланцюг поколінь нашого народу, щоб передавати українську культуру і духовість наступним поколінням.

**«Забудеш мову рідну — ніж у народ свій
устромиш»...**

Так говорить сучасний поет в Україні. Іван Франко уважав, що так як людина не може замінитись з кимось своєю шкірою, так не може зневажати своєї мови, не окалічуючи своєї душі. «Хто відрікається своєї мови, той відрікається себе самого, своїх батьків і свого народу» — каже Митрополит Максим (д-р Германюк). «Хто забуває рідну мову, той стає чужинцем для своєї нації» — вважає Митрополит Іларіон (д-р Огієнко). Кожна мова вмирає, коли нею не говорять і її не плекають, так показує нам саме життя.

Чи треба ще більше аргументів на те, щоб зрозуміти і повірити, що бути у Пласті і занедбувати українську мову, — це не тільки гіпокризія, але далеко більше лихо, бо таким ставленням справи ми підрізуємо коріння, яким народ наш живиться. Обчислення статистиків доказують, що коли мовна асиміляція буде поступати таким темпом, як останніми роками, то в 2030 році української мови в Канаді (а тут справа мови ще не є аж такою сумною!) не стане.

Ми знаємо, Друзі і Подруги, що Ви добре розумієте вагу нашої рідної мови у пластовому і громадському житті. Те, що багато з Вас говорить радше мовою країни свого поселення ніж

Плекаймо

і вживаймо

нашу рідну мову!

українською мовою, походить з того, що у Вас витворилась така звичка та що Ви не докладаєте досить старань, щоб цю звичку викоринити. Ми свідомі також і того, що наші постійні пригадки часто безуспішні, а то й шкідливі. Та як же ж нам, все таки далі жити із цією пекучою, наболілою, і з кожним днем щораз складнішою проблемою живучости української мови у пластовому житті? Яких слів і способів добирати, які факти наводити, щоб зрушити юнацтво до акції щодо плекання і вживання рідної мови?

«Як парость виноградної лози — плекайте мову!»

Хіба ж Ви не знаєте — скільки наших поетів оспівують красу української мови? У своєму історичному розвитку українська мова зазнала не тільки багато переслідувань від чужих, але й признань глибокої любови від найкращих своїх носіїв. Виростив її Тарас Шевченко кров'ю і теплом свого палкого серця, «міццю духа і вогнем любови» надхнув її Іван Франко, Леся Українка окувала зброєю чарівного поетичного слова, Максим Рильський та Микола Зеров плекали її «як парость виноградної лози», а численні ряди працівників пера постійно очищають її і виполюють з неї бур'яни, які засмічують і нівечать нашу мову.

І ми у Пласті багато пишемо і говоримо Вам на тему мови. Та це буде безуспішне доти, доки Ви самі не візьметесь за акцію плекання мови, не включитесь до завзятого бою за життя нашої мови у нових країнах нашого поселення. Не вірте тим, які, свідомо чи несвідомо, стають гробопопателями своєї рідної мови, ширячи баламутство, що, мовляв, можна бути вірним Україні без знання української мови. Словенська, македонська, сербська мови виплекувались поза межами своїх рідних країн. І Тарас Шевченко — майстер українського слова, більшість своїх геніальних творів написав поза Україною.

Треба сказати: «Ми хочемо! — Ми хочемо самі!»

Ніхто не зможе змусити Вас, Подруги і Друзі, говорити своєю мовою, якщо Ви самі не будете цього практикувати, розуміючи вагу самої справи. У планах Вашої пластової діяльності Ви повинні багато місця присвятити плеканню української мови. Тут повинні бути: гуртки книго-

УЧИТЕЛЬ

У мене був учителем Андерсен. Замість допоги в життя я в нього все казку вибирала. І все старалась пережити її до кінця.

Як першу я вибрала «Малу морську царівну». Мене теж манило в світ, гойдали бурхливі хвилі й зачарував червоний захід сонця. Тільки ж мені не треба було віддавати все найкраще, щоб полюбила мене людина. Не пережила я казки до кінця.

Я вибрала собі другу. Припав мені до серця «Олов'яний солдатик». Він так непохитно стояв на своїй єдиній олов'яній нозі. І вмів свою любов зберегти на брудній воді в човнику з паперу. Я теж свою любов зберігала. Часом і на човнику з паперу. Але досі не кидали мене у вогонь. Як мені знати, чи і я спеклась би у гаряче, олов'яне серце?

Не пережила я до кінця і казку про «Матір». Я готова була, як вона, віддати морю очі і ноги сходити до крові, щоб вирвати з недоли своїх малих. Але недооля ще не вимагала від мене такої жертви. І я безтурботною птахою тримаю досі крила над малими.

Часом приходять сумніви. Учитель у мене був добрий, в ньому сумніватись не треба. Це тільки учениця йому не вдалась. Чому ж то вона жодною з його доріг не змогла пройти до кінця?

Може, я в казці помилилась? Можна було вибрати «Погане качення». Не дарма мені здається, що в моєму житті його життя повторилось. Я теж часто не подобалась качкам, утікала перед посміхом гусячим і ніяк не хотіла вчитись розуму у старої курки. Мене теж проймає до костей, і я западала у сніг, шукаючи весни. І нарешті, як качення, я вибралась на чисті, теплі води.

Але і ту казку я не пережила до кінця. Чому ж то я досі білим лебедем не стала?

(Із збірки «З пташиного словника»)

любів, дискусії над прочитаними книжками, гуртки юних журналістів, гуртки збереження чистоти рідної мови, гуртки плекання рідної пісні, обрядової поезії, приказок, крилатих висловів, гуртки розповідачів, рецитаторів, драматичні гуртки, гуртки любителів мови і багато інших цікавих форм культивування нашої рідної мови.

Ваша активна постава до справи рідної мови, увага до неї, завзяті намагання створити клімат для її росту, а не пасивне спостереження її завмирання серед нас — це та сила, що дасть Вам змогу бути творчими, динамічними, справжніми сторожами рідного слова, лицарями на рідномовному фронті.

Ваша подруга Гребля

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ

БОРОНИТЬ ПРЕСТИЖУ УКРАЇНИ

В заокееанських та в європейських країнах українській молоді дуже часто доводиться боротися за належне місце України серед інших народів. Але, щоб таку боротьбу виграти, треба мати цивільну відвагу та відповідний рівень українознавства. Подаємо уривки із статті, що появилася в «Українському Слові» за липень 1970 р. про реакцію юначки на навчання історії та географії у німецькій школі.

Редакція

Молода дівчина Дарця щойно кінчила гімназію в Мюнхені і дістала матуральне свідоцтво. Вона була завжди доброю ученицею, цікавиться гуманістичними науками, а також музикою. Німецька школа заохочує, а навіть змушує читати пресу і стежити за подіями суспільного й політичного життя. Дарця поважно обізнана з історією та культурою України, добре знає українську мову, про що подбали її батьки.

Одного дня її учителька в гімназії оповідала ученицям про походження Росії. З її викладу виглядало, що Київ був столицею Росії, заки нею стала Москва та що Київ був колискою російської культури, заки ця остання набула більшого значення. Про Україну і про її культуру учителька не згадала ані словом, наслідуючи російських науковців і шовіністів. Дарця рішуче заперечила тези учительки. Учителька поставилась поважно до зауваг Дарці і зажадала від неї документації на її твердження. Згодом вона запропонувала дати доповідь про Україну для її класу, на що Дарця радо погодилась. Виклад її справив поважне враження на вчительку, яка приобіцяла Дарці, що більше не буде робити тих помилок щодо України, які вона досі робила.

Подібний випадок трапився у школі Дарці на лекції географії, коли вчителька потрактувала Україну як інтегральну частину Росії. І тоді Дарця запротестувала проти змішування двох країн і нехтування України. Учителька зажадала доказів на твердження своєї учениці, Дарця дала їх у формі книжок, атласів, які переконали класу в існування України як окремої географічної одиниці із своїми властивостями. Ця рішуча і вповні обґрунтована науковими матеріалами постава Дарці заімпонувала її товаришкам.

Хай цей випадок із життя нашої молоді в Німеччині послужить прикладом до наслідування для інших молодих українських дівчат і хлопців, розкиданих по різних країнах західного світу. Певно, не одному і не одній з них трапляється чути нісенітницю про нашу країну і народ.

Д. А.

ЗБЕРІГАЙМО РЕЛІКВІЇ УКРАЇНИ!

(До 400-річчя книгодрукування в Україні)

"Книги — це ріки, що напувають усесвіт".
(Літописець Нестор)

Відвідувачі України знають, скільки скарбів старовини має наша Батьківщина. Хоча багато їх можна побачити у т. зв. заповідниках культури та в музеях, але далеко не всі пам'ятки, що гідні якнайбайливішої опіки, потрапили туди. Багато їх наражені на пошкодження, а то й на повне знищення. Тому з ініціативи громадянства постають товариства охорони пам'яток історії та культури по цілій Україні. У храмах культури повинні знайтися пам'ятки архітектури, історичні, образотворчого мистецтва, писемності, етнографії тощо.

У зв'язку із наближенням до річниці 400-річчя від початку книгодрукування в Україні, яка припадає на 1974 рік, цінителі національних скарбів в Україні заходяться тепер при створенні збірні книжок — «кладезів мудрости» у забудованнях Печерської Лаври, де ці книги й народжувалися. Створення такого музею книг, у якому опинились би найстарші книги, і рукописні, і друковані, які ще збереглися в Центральному Історичному Архіві України та у його Львівській Філії (тут є документи і єдині свідчення про діяльність Івана Федорова у Львові та Острозі!) та у приватних чи монастирських архівах — це було б діло величезної ваги для світової культури та зокрема для нас і для прийдешніх поколінь нашого народу.

З ініціативи цінителів скарбів української культури у Львові постало Товариство охорони пам'яток історії та культури. Минулого року на Львівщині це Товариство обстежило та фотографувало понад 400 пам'яток архітектури, а також видало два плякати — один з них п. н. «Шануймо пам'ятки історії та культури», що його скомпонував маляр О. М. Оброца, містимо ось тут, щоб і читачі «Юнака» зберігали скарби нашої культури у своїх серцях.

Аджеж Україна була першим осередком друкарства на Сході Європи. Згадати б факт, що Анна Ярославна — королева Франції — була чи не першою письменною жінкою у Франції. Згадати б про діяльність Єлисея Плетенецького, організатора осередку друкарства у Печерській Лаврі, який, згуртувавши людей із широкими культурними і науковими інтересами, в добу, коли народ наш змагався з монгольською навалою, зумів створити своїм друкарством колиску нової української культури, яка дала Україні силу перетривати лихоліття. До цього осередку цар Петро I послав своїх друкарів на науку. Довший час ця друкарня була однією з найголовніших інституцій Києво-Могилянської Академії. Сюди приходив вчитися перший російський академік Михайло Ломоносов.

ДРУКАРСТВО СВЯТОПОЛКА ФІОЛІ

Як повідомляє сучасний дослідник стародруків О. Машук у «Архівах України», львівський міщанин Дропан ще в XV-му сторіччі подарував свою друкарню одному монастиреві.

Добре відомі також історичні події, що ще в 1491 році українець, Святополк Фіоля, надрукував у Кракові 5 дорогоцінних першодруків (інкунабул): «Осмогласник», «Часословець», «Псалтир» та дві «Тріоді». Ці книги були розповсюджені у монастирях Львівщини. Згадує про це у своїх записах відомий Захарія Копистенський (помер 1627). Діяльність С. Фіолі була

Внутрішній вигляд друкарні XVI ст.

припинена внаслідок розпаленої ненависти латиників, які арештували друкаря, а його книги спалили. Тоді була релігійна війна. С. Фіоля мусів утікати на чужину. Отже, друкування книг та їх прикрашування в Україні мало здавен-давня своїх великих ентузіастів. В Україні було багато книголюбів, талановитих графіків, які з любови до мистецтва поліграфії утрачали не тільки свої маетки, але часто ціле своє життя.

ДРУКАРСТВО В ІНШИХ КРАЇНАХ

Серед країн, де рано поширилося друкарство рухомими літерами, була Чехія. У Чехії перша друкована книжка вийшла 1468 року. У Празі є національний музей письменства, у якому зберігається 2,000 самих тільки рукописних книг та 1,500 першодруків. В Німеччині у 1900-ому році, у 500-річчя з дня народження винахідника книгодруку Йогана Гутенберга, в місті Майнц відкрито «Гутенберг-Музей». У Швейцарії (Берн) є музей «Гутенберг-Штубе». Після Другої світової війни німецький «Гутенберг-Музей» став найбільшим в Європі закладом такого типу. Міжнародне Гутенбергове Товариство, яке постало разом з Гутенберг-Музеем, та яке займається дослідями історії друкарства, мало що має у своєму Східньо-слов'янському відділі. Це нам зрозуміло, бо ж досі ніхто не подбав про те, щоб історія українського друкарства стала відомою у світі.

Тому заходи цінителів пам'яток України у Києві та Львові, щоб зорганізувати у забудованнях Києво-Печерської Лаври Музей книжки і друкарства, повинні знайти підтримку всього нашого народу, бо ж у цьому музеї зберігатиметься духове життя минулих поколінь України. Це було б «вмістилище» думок і почувань цих поколінь, було б річище, яким могли б пливати думки і почування нашого народу у світ.

(Виготовлено за матеріалом із статті Михайла Різника п. н. «Храм Української Книжки», «Літературна Україна» ч. 79, 3 жовтня 1969 р. Гравюри Івана Батечка).

З НОВИХ ВИДАНЬ

ВЕЛИКА ПОМІЧ ЮНАЦЬКИМ ВИХОВНИКАМ

Із приводу появи «Посібника зв'язкового»

З радістю реєструємо, що появилася вже у продажу давно очікувана книжка — підручник для допомоги у праці юнацьким виховникам п. н. «Посібник зв'язкового».

Цей посібник упорядкував і зладив відомий юнацький провідник, а тепер голова ГПБулави, пл. сен. Василь Палієнко, при допомозі великої кількості пластових фахівців для поодиноких ділянок виховної праці.

Книжка, крім вступу, складається із трьох головних частин. У першій розглядається завдання зв'язкового, як допомагати гуртковим вести курінь гуртковою системою; у другій, — як зв'язковий повинен допомагати кожному юнакові рости, а у третій частині подані напрямні і засоби для виконання завдань зв'язкового.

Хоча посібник уже по назві вказує, що він призначений для зв'язкових куренів юнаків, його можна, однак, дуже добре використовувати у з'єднаннях юначок та його можуть вживати всі без виїмку юнацькі впорядники.

Тому він повинен стати поруч «Життя в Пласті» настільною книгою для всіх, що займаються працею з юнацтвом та повинен допомогти у правильному підході до юнацьких проблем і зайнять.

Ми певні, що юнацькі виховники, які читають наш журнал, негайно поцікавляться цим новим, таким потрібним для них підручником.

«Посібник зв'язкового» — це видання Головної Пластової Булави. Його можна купити у пластових крамницях «Плай» у Торонті та «Молоде Життя» в Нью-Йорку (їхні адреси подані в оголошеннях у «Юнаку») або замовляти через адміністрацію «Юнака», якої адресу знайдете на обкладинці цього числа. Ціна книжки: \$6.00. При позамісцевих замовленнях треба долучити ще 75 центів на поштову пересилку.

„Лис Микита”

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ОПЕРА

Композитор Василь І. Овчаренко, творець музики до опери „Лис Микита” та багатьох інших музичних творів, а в тому й опери для молоді „Лісова Царівна”.

Нова опера — це велика подія, а нова українська опера та ще й поза кордонами України — це ще більша! На світі є багато народів, у тому й державних, які досі не мають ні однієї власної опери. Це не тільки тому, що для створення оперового твору треба фахівців, талантів, знання і любови до різних видів мистецтва, які в опері сходяться в одну точку — оперовий твір; причина ще й у дуже великих коштах, з якими пов'язане створення та вистави опери.

Ми, українці, можемо бути задоволеними, навіть гордимися: першу у світі оперу, спеціально написану для дітей, створив наш великий композитор Микола Лисенко в Києві ще в минулому сторіччі! В Америці покійний композитор Павло Печеніга-Углицький написав оперу з козацьких часів «Відьма», у 1940-х роках; сл. п. відомий композитор Микола Фоменко створив оперу «Івасик Телесик», а із читачів, напевно, дехто й бачив та чув не так давно історичну оперу із княжих часів «Анна Ярославна».

Тепер прийшла черга на новий оперний твір під назвою «Лис Микита». Великий український письменник Іван Франко відомий багатьма творами. Серед молоді та й старших дуже популярна його поема «Лис Микита», яку Іван Франко написав, взоруючись на подібних творах із сюжетами про спритного лиса, що були складені серед народів Азії та прийшли згодом до Європи.

Ось за тією відомою поемою Івана Франка поет Леонід Полтава написав лібретто, додаючи і власні сюжетні картини, а музику створив композитор проф. Василь І. Овчаренко, у місті Маямі, на Флориді.

Праця над цією оперою, що буде однаково цікавою для дітей і для дорослих (бо кожний глядач розумітиме цей твір по-своєму), тривала кілька років, із 1966 до кінця 1969 р., коли оперу було вже написано, і Союз Українців Католиків «Провидіння» у Філадельфії вирішив спонзорувати вистави, себто допомогти фінансово довести видатну справу до кінця. Заки це число «Юнака» дійде до читачів, напевно, вже відбудеться кілька вистав найновішої опери «Лис Микита» в Америці, потім будуть і в Канаді. Хтось із наших юних читачів напевно побачить цей твір на сцені — напишіть тоді свої короткі відгуки до «Юнака».

МУЗИКА

Щоб написати оперу, треба багато знання, часу, треба вміти при потребі переробляти цілі сцени, адже мусить бути точно узгоджена праця поета-лібретиста і композитора. А до того ще й свої вимоги має постановник нової опери, проф. Юрій Оранський, який першим висунув ідею створити оперу «Лис Микита» і є першим її постановником та диригентом. Дуже цікаво, хоч і не завжди легко, працювати з відомими оперовими солістами, і дуже цікаво та теж часом не легко працювати постановникові оперового твору із сотнею талановитої молоді — Молодечим Хором Українського Музичного Інституту у Філадельфії (що в більшості складається із пластової молоді — примітка редакції) та чималою Симфонічною Оркестрою при Українському Музичному Інституті. Хтось із учасників не може приїхати на пробу, той захворів, а та сьогодні якраз «не має голосу»!.. Але всі перешкоди на те і є, щоб їх переборювати, і все діло таки доведено до завершення! Зазначимо ще, що декорації костюми і маски для героїв-звірів проектував наш славетний мистец. ЕКО — Едвард Козак, найкращий ілюстратор поеми Івана Франка «Лис Микита».

Уперше прославлений спритний хитрун і мудрець Лис Микита вийшов на оперову сцену!

Постановник і диригент опери "Лис Микита", проф. Юрій Оранський (при піаніні), у Філадельфії обговорює деталі опери з автором лібретта, редактором Леонідом Полтавою (стоїть побіч).

Бажаємо йому довгого-довгого сценічного життя, щоб цю оперу, створену за океаном, змогли колись побачити діти-молодь і старші в Україні! Діти зрозуміють цю оперу, як надзвичайно барвисту, веселу і повну пригод казку, а молодь і старші напевно зауважать, що мова тут насправді не про казку, а про щось інше: український народ, і що кожний українець-українка у світі мусять бути розумними, спритними, відважними, щоб наш народний корабель нарешті вплив на спокійні води власного життя. Не даремно ж опера закінчується таким хором:

«...Бо там, де вже сила не зможе,
Де й шабля не зможе крива,
Там розум усе переможе —
Все вирішить ум-голова!»

Іван Паньків

ФІЛАТЕЛІСТИЧНА НОВИНКА

Пластова марка з нагоди Крайової Пластової Зустрічі в 100-річчя Манітоби у Бірдс Гілл Парку біля Вінніпегу

Заходом Коша Пластунів при Пластовій Станиці у Вінніпезі випущено пластову марку у бльоках по 20 марок. Блок марок п'ять-кольоровий з українським та англійським текстами. Марка з українським текстом має п'ять кольорів: зелений, чорний, червоний, синій і білий. Тло марки зелене у формі повздовжних рисок. По середині марки символ Манітоби (бізон) в чорному кольорі стилізований у білому п'ятикутному обрамуванні. На долині напис: «Століття Манітоби і дати: 1870-1970».

Лівий бік марки з гори на долину містить пластову лілейку та в чотирьох рогах символ пластового гасла: сильно, красно, обережно, бистро, а під лілейкою напис: «Крайова Пластова Зустріч 1970».

Перший і третій рядок марок з українським текстом, а другий і четвертий з англійським текстом у відмінних кольорах: Тло — сині риски, а решта в тих самих кольорах, як в українському тексті. Під лілейкою напис: «Пласт Нешонел Джемборі 1970». На долині під символом Манітоби напис «Манітоба'с Сентенніал — 1870-1970».

Випущено бльоки зубковані і не зубковані. Ціна бльоку \$1.00. Дохід призначений на нову пластову домівку у Вінніпезі. Марку проєктував ст. пл. Ярема Шулякевич. Друк виконано у друкарні М. Білика «Графік Принтінг».

Марка робить дуже симпатичне враження так, що всі збирачі будуть мати у своїй колекції повноцінну, гарну марку.

Крім цього можна буде набути також пам'яткову коверту у чотирьох кольорах з нагоди Пластової Зустрічі. Кількість коверт не велика.

Яс.

З МОЇХ ЦАРГОРОДСЬКИХ ВРАЖЕНЬ

Із подорожного записника

Колишній величавий храм св. Софії, а тепер музей св. Софії в Істамбулі (Константинополі) в Туреччині.

Мабуть, ще ніколи люди не подорожували і не мандрували стільки, як у наші дні. З дописів «Юнака» довідуємося, що і українські пластуни відвідують багато країн і придивляються, як живуть чужі народи.

У місяці травні цього року мені пощастило бути кілька днів у колишньому Царгороді, що тепер зветься Істамбул. Тому хочу для читачів «Юнака» написати про те, що мені там особливо сподобалося, мене вразило і мені впало у вічі.

Коли зближатися до Царгороду автом з напрямку Едірне (колишній Адріанополь), то вже здалека видно тонкі мінерати, що як списи врізуються в небо. Мінератів у Царгороді пребагато, бо є тут близько 400 джямій, себто турецьких святинь, а кожна має бодай один, деякі більше близько десять. Кожний турецький султан упродовж історії старався побудувати одну або кілька святинь, тому їх і стільки назбиралося. Багато старих джямій це бувші християнські церкви, так само як колишній величавий храм святої Софії, що від 1935 р. став музеєм. Це найкраща будова Царгороду. Вона збудована була ще 360 р., але в міжчасі часто відбудовувалася і після упадку Царгороду 1453 р. була перетворена в джамію. Турецькі архітекти 15 та 16 століч старалися скопіювати стиль храму святої Софії і створили кілька величних джямій, що можуть справді змагатися щодо краси із цим символом візантійського архітектурного мистецтва. Це в головному «синя джамія», що стоїть недалеко святої Софії. Синя джамія дістала свою назву від внутрішніх прикрас, що витримані в синьо-золотих барвах. Під час панування Сулей-

мана Пишного, чоловіка Роксоляни, яку татари, що напали на Україну, молодою дівчиною взяли в полон, була побудована джамія «Сулеймані», біля якої є і мавзолей султана, Роксоляни та їхнього роду. Джамії одна на одну дуже подібні, вони побудовані за подібними зразками. Усередині вони вистелені дорогоцінними перськими килимами. Коли хтось хоче зайти всередину, треба скинути надворі черевики.

Довкола цих пишних джямій видно інколи страшну нужду, яка панує, мабуть, в цілій країні, бо інакше турки не їхали б до країн Західної Європи шукати праці. Подекуди тут старі вулички, де ще стоять дерев'яні будинки, що нагадують убогі халупи. Тут дошки прибиті на дошках, з вікон визирають іржаві рури, крізь які виходить дим, сміття висипають на вулицю, а часами подорожного може скупати брудна вода чи помій, що їх виливають недбайливо крізь вікна надвір.

Нужда впадає на кожному кроці у вічі. Малі діти тут від рана до вечора щось продають по дорогах: лімонаду, гарбузові зернятка, чоловіки, що чистять людям черевики, носять мосяжеві скриньки на грудях із своїм приладдям, інші продають якісь колачики, пиріжки і викрикують про свій товар на все горло. Багато людей безробітних, вони сидять на порогах своїх халуп і базикають цілий день. По цих вуличках стелеться сморід і дим. При Галатським мості рибалки смажать на човнах рибу, помічники крають хліб і продають усім тим, що хочуть дешево перекусити. Таких імprovізованих «ресторанів» тут більше.

Довкруги міста тягнеться мур, що колись обороняв старий Царгород від ворогів. В ньому багато башт, що служили за тюрми. Одна з найгрізніших, що її турки перебрали від візантійців, — це башта «Едікуле», на заході Царгороду. Тут, мабуть, загинуло і багато козаків, тут сидів і славний наш лицар Байда-Вишневецький. Тюремна башта «Едікуле» має висоту 40 метрів, всередині вона порожня. У прегрубому мурі (до чотирьох метрів) є сходи, які ведуть до п'яťох «поверхів», на яких уміщалися «келії», глибоко в мурі вибиті ями, де були приковані в'язні, і де вони, мабуть, залишалися до їхньої смерті, якщо їх не вбито раніше, як це сталося з Байдою.

Щоб вороги не могли добратися галерами чи кораблями до Царгороду, ще візантійці, а пізніше турки перетягали грубезні ланцюги через Босфор чи Золотий Ріг. Однак, як історія розповідає, були такі, що зуміли й ці перепони перемогти. Так, мабуть, і козацькі легкі чайки могли «перескочити», коли козаки нападали на узбе-

ЯК БАГАТО З ВАС ХОЧЕ ЛИСТУВАТИСЯ?

Усі Ви, Дорогі наші читачі, напевне любите одержувати листи, — але немає багато між Вами охочих їх писати. Здається, найкращим доказом був тепер юнацький змаг, в якому одним із завдань було нав'язання листування.

Але це лише так у Вас — є неохота писати і листуватися. Вам не стає, може, терпцю, часу чи тільки знання мови?

А ось, одна з наших ще дуже молоденьких пластунок при допомозі батька написала до "Нашого Слова" (український часопис, що появляється у Варшаві, у Польщі), що бажає листуватися з молодістю українкою або українцем; і у висліді одержала понад 100 відповідей із різних країн поза залізною заслоною.

Із цих цікавих, часто зворушливих листів можна побачити, як наша українська молодь живе, що робить, що думає і як тужить за зв'язком із своїми однолітками, розкиненими по широкому світі.

Сьогодні подаємо Вам декілька із цих листів, а в черговому числі подамо знову дещо. А хто з Вас, Дорогі читачі, дістане після прочитання цих листів охоту листуватися з їхніми авторами, хай пише до нас по адреси. Радо подамо.

Увага! Усі листи передруковуємо так, як вони в оригіналі написані, без усяких змін, зокрема правописних. — Редакція.

Дорога...

Читаю світанок де зустріла Твою адресу і рішила до Тебе написати листа. Дуже мене цікавить Твоє життя у вільному світі, чи маєш багато товаришок українок і чи маєш більше сестричок і братчиків і взагалі чи далеко маєш до школи? А тепер опишу про своє життя. Мое життя не дуже веселе тому що маю маму хору на серце так що вже мушу помагати за маму а тато теж не може на всьо заробити, бо слабо чується на здоров'я тому бо був 10 років на Сибіру. Я є найстарша, сестрички не маю а маю 3 братчиків молодших від мене. До школи ходжу 4 кілометри пішком бо на ровер не маю грошей. Того літа я їздила на Україну до бабці і до тети.

режжя міста і палили дерев'яні домики. Бо до грубих фортечних мурів, що ще нині стоять, вони напевно не бралися. Їхні акції були, мабуть, блискавичні, інакше були б усі тут полягли головами.

Була я у Львові, Ходорові, Бібрці, Калуші, Дрогобичі. Мені дуже там подобалося. Багато тепер товаришок і пишуть до мене... Прошу не гніватися, що я спізнилася зі своїм листом а то немає грошей на оплату листа. На тім кінчаю свого листа, засилаю Тобі щирісердечне поздоровлення а рівнож Твоїм батькам і товаришкам. Бажаю всього доброго у вільному світі. Прошу не забувати за нас а рівнож і за мене. Жду листа а також карточок.

з Богом написала незнайома Тобі...

«Добрийдень Р...»

Прочитала я «Наше Слово» газету і прочитала я Твою адресу, що Ти хочеш листуватися з дітьми з Польщі. Я дуже рада пишу до Тебе листа і буду чекати від Тебе листа. Я маю 12 років, учуся в шостій класі. Нас не учать української мови тільки російської, а мене мама навчила читати і писати. Я учуся добре, усе здавала з нагородою. Я цікава як Ти учишся, як у Вас учать укр. мови? Чи тільки родичі Тебе навчили? Я була зі своєю мамою на Україні, у Львові. Мені там дуже подобалося, своя мова. Дуже там весело у нас не є так весело треба говорити по польськи бо зараз поляки боком дивляться, як хто заговорить по українськи... відпиши мені листа, що хочеш знати то я Тобі опишу. А може маєш знімку свою то мені вишли, я другим разом вишлю Тобі свою бо не маю гарної а тепер немає грошей зробити. По виплаті тато дасть на знімку бо моя мама не працює, вона часто хворіє. Я маю тільки одного брата має 16 років. Нам не дуже добре поводитьься, не маємо що гарно вбратися бо з тата заробку не можна добре вижити. Тобі напевно добре поводитьься, напиши мені чи ти маєш сестру альбо брата...

Засилаю щире поздоровлення для тебе і Твоєї родини. Чекаю скорого листа»

«...Лист до Тебе Дорога Р...»

Мій Батько має виписану Газету Наше слово і я потроху учусь писати і читати і читаю Світанок і читаю, що Ти хочеш листуватися з Українцями. Ми мешкаємо на вармій. Мазури нас вивезли з наших земель. ми проживаємо тут на Мазурах. Я ходила до 3 класу, Мій Батько і Мама хворіють. Я маю 10 років, маю сестру що має 16 і також хоче листуватися з Українцями УСА. Ми походимо з Галичини там Тато і Мама родились. Наша родина має 7 осіб. Напиши яка Твоя родина велика, скільки маєш Братів і Сестер. Ми мешкаємо в малому містечку, котрий має 600 років і є забитком...

На тім кінчаю мого листа і засилаю щире і сердечне поздоровлення для тебе і для твоєї Родини. Бувайте здорові, живіть з Богом а Бог з Вами...»

Подасмо нашим читачам оригінальну, складену для пластунок паном О. Е. Садовським із Клівленду, пісню "При ватрі" до слів п. Іванни Савицької. Пан О. Садовський автор відомої і

дуже любленої серед юнацтва пісні "Гей, гей, де гори Карпати", — це щирий приятель пластової оселі "Писаний Камінь" та її постійний буваець.

Редакція

П Р И В А Т Р І

Слова: Іванна Савицька
Музика: Е. О. Садовський

Настроєво Д/ж Д/ж Д/ж

Вже вечір ти - хенько при - линув до
Вже ве-чір ти - хенько при - линув до
нас і промінь о - станний за лісом по - гас. Вкруг ватри яс-
но-ї сидять пластуни і пісня не-сється крізь
гай і ла-ни Вкруг ватри яс-но-ї си-дять пласту-ни і
пісня не-сється крізь гай і ла-ни

Держати довше,
другу фразу
співати як
відгомін-ехо.

не - сється

Вже вечір тихенько прилинув до нас
І промінь останній за лісом погас.
Вкруг ватри ясної сидять пластуни
І пісня несеться крізь гай і лани.

Горять і мигочуть соснові гілки,
Щось ніжно шепочуть, жартують таки,
А іскорки вітер угору усе
Високо, високо над хмари несе...

Ой, зоре вечірня, зійди, ах, зійди,
Ой, місяцю-князю, світи нам, світи.
Вкруг ватри ясної сидять пластуни,
І пісня несеться крізь гай і лани...

Поволі втихають слова та пісні.
І гаснуть і меркнуть іскристі вогні.
Пора на спочинок, та кожний із нас
Пильнуй, щоб у серці вогонь не погас...

для „Юнака”

● Провід і учасники вишкільного табору для УПУ-ок і УСП-ок п. н. "Школа Булавних" — "Апостоли Юлька" на "Вовчий Тропі" в Іст Четгем, США;

● Провід і учасники виховного кошового табору п. н. "Шух" на "Зеленому Ярі" біля Чикаго, США;

● Провід і учасниці табору юначок п. н. "Білогорські Ліси" на "Писаному Камені" біля Клівленду, США;

● Провід і учасники табору Пластової Станиці у Вашингтоні для УПУО-ів і УПУО-ок ім. ген. Тараса Чупринки на "Капустяній Горі" біля Вашингтону, — США;

● Провід і учасниці табору УПЮ-ок п. н. "Контра спем сперо" на "Вовчий Тропі" в Іст Четгем, США;

● Провід і учасниці табору для УПУО-ок п. н. "Слідами піонерів" на Батурині біля Монтреалю, Канада;

● Провід і учасниці вишкільного табору на ступінь вірлиці п. н. "Мало нас" на "Писаному Камені" біля Клівленду, США;

● Провід і учасники табору УПУО-ів п. н. "Ста-
лева кривка останньої бригади" на "Писаному Камені"
біля Клівленду, США;

● Провід і учасниці табору УПЮ-ок п. н. "Знай-
дена тінь" на "Бобрівці" біля Гартфорду, США;

● Провід і учасниці спеціалізаційного табору УПЮ-ок п. н. "На тарадайках" на оселі "Зелений Яр" у Вестфілді біля Чикаго, США;

● Провід і учасниці мандрівного табору УПУЮ-ок із Торонта по шляху "Брус Трейл" у південному Онтаріо біля Торонта, Канада;

● Провід і учасники водно-мандрівного табору самостійного гуртка "Тарпани" з Чікаго, США;

● Провід та булава Крайової Пластової Зустрічі в Канаді п. н. "Шляхами піонерів" із місцевости "Січ", Манітоба, Канада;

● Провід і учасники 3-ого Куреня УПУ-ів із Торонта ім. гол. от. Симона Петлюри із Крайової Пластової Зустрічі в Бирдс Гилл Парку біля Вінніпегу, Канада;

● Провід і булава табору юначок на Крайовій Пластовій Зустрічі Канади в Бирдс Гилл Парку біля Вінніпегу, Канада;

● Провід і учасниці табору пл. прихильниць на Крайовій Пластовій Зустрічі в Бирдс Гилл Парку біля Вінніпегу, Канада;

● Пл. уч. Олесь Стадник з Едмонтону з "Експо 70" в Осака, Японія.

За всі одержані привіти щиро дякуємо. Тепер чекаємо на цікаві дописи чи спомини з цього-річних пластових таборів і мандрівок, обов'язково з гарними світлинами чи ілюстраціями, щоб ми могли найкращі з них надрукувати на сторінках «Юнака».

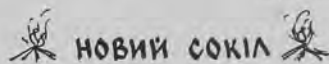

Com. nr. 1084 Kuznar
 Com. nr. 1085 Bărgăniș Măroșenița
 Com. nr. 1086 Bărgăniș
 Com. nr. 1087 Bărgăniș
 Com. nr. 1088 Bărgăniș
 Com. nr. 1089 Bărgăniș
 Com. nr. 1090 Bărgăniș
 Com. nr. 1091 Bărgăniș
 Com. nr. 1092 Bărgăniș
 Com. nr. 1093 Bărgăniș
 Com. nr. 1094 Bărgăniș
 Com. nr. 1095 Bărgăniș
 Com. nr. 1096 Bărgăniș
 Com. nr. 1097 Bărgăniș
 Com. nr. 1098 Bărgăniș
 Com. nr. 1099 Bărgăniș
 Com. nr. 1100 Bărgăniș

ПРИВІТ із

Вишколу Юнацьких Виховників

на Вовчий Тропі

[illegible]

Ст. изд. Х. Метис
КОМАНДИРКА ТАБОРУ ЮНАЧОК
п.п. сел. Глибиця Глибицька
КОМАНДИРКА ТАБОРУ ЮНАЧОК
п.п. сел. Глибиця Глибицька
АДМІНІСТРАТОР ВЕСИ ТАБОРІВ НА
МОН. СЕКА

командант тасову юнакис
командант тасову юнакис
голова окружной тапосой

РЕДАКЦІЯ «ЮНАКА»

ІЗ ЖИТТЯ ПЛАСТУ В АВСТРАЛІЇ

ПЛАСТОВЕ ЮНАЦТВО АВСТРАЛІЇ ПРИ ПРАЦІ

У днях 13 і 14 червня ц. р. відбулася у Сіднею, в Австралії, велика відправа юнацьких провідників Австралії, приготована КПСтаршиною, але при активній співучасті юнацьких провідників, курінних 11-ох юнацьких куренів і провідниці самостійного гуртка УПЮ-ок «Бджілки». Провідник, у тому 11 з Мельборну, 1 з Джілон. Активно брали участь у відправі 41 пластовий гу, 4 з Аделайди, 1 з Брізбену та 18 із Сіднею, як також пластуство із Сіднею.

Ціла програма була подумана під кутом практичної проблематики, що торкається Пласту в Австралії, і саме із цього погляду були обговорювані всі актуальні справи. Відправу відкрив голова, КПС, пл. сен. Ігор Гриневич, і провів упродовження до дискусійних груп. Плани праці КПС на цілу чергову каденцію подав пл. сен. В. Микитенко, крайовий комендант пластунів, про дію старшого юнацтва і пластові видання як засіб зв'язку говорив пл. сен. І. Гриневич, а про пластові проби говорила пл. сен. Н. Гриневич, крайова комендантка пластунок.

Відтак присутні поділилися на дві дискусійні групи, які провели вичерпні дискусії на подані передтим теми. Одна дискусійна група складалася із присутніх членів станичних провідів, і її вели члени КПС. Друга дискусійна група — це були курінні і гурткові юнацьких з'єднань та присутні юнаки і юначки. Цю дискусійну групу вела як передсідниця пл. вірлиця Галя Покусай, а секретарювала пл. вірлиця Дзвінка Добрянська. Тут треба підкреслити, що ця дискусійна група працювала зовсім самостійно і ніхто із старших не вмикався у її дискусії. Так само працювали члени відправи і другого дня своїх нарад, де, після впровадження на тему пластових таборів (ст. пл. Богдан Бриндзя) і пластового змагу в 1970 році (крайові коменданти), обидві групи відбули окремо і незалежно свої широкі дискусії. Звіт із дискусії подано до загального відома, і він був виймово цікавий, коли йдеться про дискусії групи старшого юнацтва. Тут найбільше місця в обговоренні зайняла справа програми старшого юнацтва і його зацікавлення працею у Пласті. Як юнацтво в Австралії уявляє собі розв'язку цієї проблеми, подаємо в окремих дописах учасників відправи на цю тему.

ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА В АВСТРАЛІЇ

На закінчення відправи пластових провідників у Сіднеї в днях 13 і 14 червня 1970 року відбулася там Пластова Орликіяда, призначена також для ширшого громадянства. Орликіяда охоплювала виступи хору «Молодий Боян» під проводом пл. сен. В. Матіяша, хорівід, фортепіанові

соля, скечі та відповіді на питання.

Орликіяду відкрили крайові коменданти, пояснюючи пластовий змаг та Орликіяду всім присутнім. Вони викликали по черзі присутніх провідників УПЮ, які, виходячи на сцену, несли знамена частин. Викликаючи цих провідників, крайові коменданти подавали характеристику даного куреня чи гуртка, місце осідку, прізвище курінного (-ої), до якої ходить кляси, які поступили робити у школі українознавства, чим хоче бути, які має зацікавлення тощо. Такі самі пояснення давали вони до загонів, які ставали до змагу та несли станичні стяги.

Ув Орликіяді були заступлені три пластові станиці, а саме: Мельборн, Сідней та Аделайда. Перше місце у змагу здобув загін із Мельборну 425 точками, у складі — пл. вірл. Дзвінка Добрянська, пл. розв. Надія Павук і пл. уч. Зося Андрусишин. Друге місце здобув загін із Сіднею 180 точками, у складі: пл. розв. Степан Василик, пл. уч. Андрій Пігулевський і пл. уч. Роман Масляк. Третє місце припало загоні з Аделайди із 80 точками, у складі: пл. розв. Віра Лашук, пл. розв. Наталка Суходольська і пл. розв. Юрій Галярник.

На закінчення змагу роздано нагороди: стрічки до станичного стягу, а для трьох пластунок, що здобули перше місце, золоті пера Шефери з відповідним написом.

Усі учасники вписалися до реєстру Пластових Орликійд в Австралії, який буде продовжуватися у майбутньому. Відповідальною за реєстр була ст. пл. Зірка Микитенко. Орликіяду закінчив станичний Пластова Станиці в Сіднею, пл. сен. Ростислав Теодорович, висловлюючи признання першунам та сподівання, що наступна Орликіяда, яка повинна відбутися у Мельборні, продовжуватиме успішно започатковане діло.

ПЛАСТОВИЙ ЗМАГ

(Голос юнацької провідниці в Австралії)

Пл. розв. Тамара Штинда. Отож, нашим завданням є подбати, щоб у нас цей змаг пройшов якнайуспішніше, Метою змагу є не лише бути

Як вам усім добре відомо, 1970 рік — це річниця 25-ліття відродження Українського Пласту.

З нагоди цієї річниці Головний Пластовий Провід проголосив пластовий змаг у цілому світі за кращі юнацькі курені і гуртки.

добрими пластунами, але також гідними українцями. Мусимо подбати про те, щоб виплекати характер та життєву зарадність. Це можемо досягнути лише тоді, коли будемо пам'ятати, хто ми та коли будемо жити за пластовим законом.

1-ший квартал змагу під гаслом **пластової дружби** був під знаком листування і товариського зв'язку з куреннями з інших країн світу у формі листування. Він уже за нами. Міг він пройти краще, якби не поштові штрафи в Америці та пізні надіслання адрес. Найбільшою причиною, однак, був брак охоти серед юнацтва до листування між собою.

2-гий квартал під гаслом **доброго діла** дав дуже широке поле до попису і діяння: допомагати бідним, хворим, улаштовувати різні базари, забави, лотерії тощо на добрі цілі визначені, куреннями чи гуртками. Цей квартал, маю надію, ми провели успішно.

Тепер ми вступаємо у 4-тий квартал, який у нас як третій припадає на час таборування.

При виконанні всіх цих завдань ми мусимо пам'ятати всі, що з днем, коли ми склали пластову присягу, ми взяли на себе добровільно певні обов'язки: бути вірним Богові та Україні і слухати своїх провідів. Отож, хто з нас не виконав своїх обов'язків у перших кварталах — хай скаже собі, що навіть тепер не є запізно взятися до праці і провести два останні квартали можна ще з повним успіхом.

Пл. розв. Тамара Штинда

провідниця сам. гуртка «Бджілки»
що у 2-ому кварталі змагу здобув 2,500 точок.

СИСТЕМА СТАРШОГО ЮНАЦТВА

(Із голосів юнацьких провідників Австралії)

Пл. розв. Надя Павук

На відправі курінних та представників юнацьких куренів у Сіднею у червні ц. р. проdiscутовано проблеми старшого юнацтва. Під старшим юнацтвом розуміємо вікову групу від 15 років до переходу до старшого пластуництва (17 років).

Серед юнацтва від 15-16 років життя ми заперімічуємо брак зацікавлення пластуванням, особливо коли юнак чи юначка не досягнули відповідного до віку пластового ступеня. На нашій відправі, обговоривши ці проблеми, постановлено, що треба:

1) Упорядкувати складання юнацьких проб (передумовою переходу до старшого юнацтва є складання другої проби та закінчених 15 років),

2) Переорганізувати юнацькі курені, щоб гуртки мали спільні зацікавлення,

3) Організувати окремі табори для старшого юнацтва,

4) Зробити окрему таборову відзнаку для старшого юнацтва,

5) Поставити як вимогу для старшого юнацтва працю на виховному відтинку та перебирання відповідальності в курінних проводах чи у проводах таборів,

6) Уряджувати постійно місцеві чи міжстейтові «Орликіяди», які викликають серед юнацтва широке зацікавлення та додають охоти до пластової праці.

Переведення цієї програми та її успіх залежатиме від провідників, але в першу чергу від нас самих — старшого юнацтва. Наша пожвавлена діяльність, прояв зацікавлення та активна участь у всіх пластових зайняттях — хай будуть запорукою успіху наших задумів.

Пл. розв. Надя Павук

МІСЦЕ СТАРШОГО ЮНАЦТВА У ПЛАСТІ

(Із підсумків ділових нарад курінних УПЮ в Австралії)

Цього року перший раз в історії австралійського Пласту відбулася крайова відправа курінних юнацтва. Представники старшого юнацтва мали можливість зустрічатися між собою, як також з пластовим проводом і висловити свої думки

Пл. вірл. Дзвінка Добрянська та побажання щодо всіх актуальних пластових справ. Ця відправа підкреслила важливу роль, яку може старше юнацтво відіграти у Пласті.

Так, як досі, не було спеціальної програми для старшого юнацтва, чи на таборах чи в часі року. Юнаки і юначки робили одну чи дві проби і чекали коли скінчать 17 чи 18 років життя та перейдуть до старшого пластуництва. Зелена хустка — була кінцевою метою, а в міжчасі панувала якась апатія. Не було зацікавлення тому, що програма не стояла на інтелектуальному рівні цілого юнацтва (інакше зацікавлення має юнацтво 11-13 років, а інакше 15-18 років життя).

Старше юнацтво хоче активно проявлятися, хоче більше відповідальності, хоче бути краще підготоване, а зокрема хоче мати можливість висловити свої погляди. І тому на цій крайовій зустрічі курінних, а потім апелі старшого юнацтва була спонтанна реакція присутніх та співдія в усьому, що відбувалося.

Може, однією із найважливіших причин успіху чи неуспіху праці у Пласті упродовж року

Репрезентація Пл. Станиці в Аделейді на І-й "Орлі-кіяді" в Австралії. Зліва до права: пл. юначки Віра Лащук та Наталка Суходольська і пл. юнак Юрій Галяриник.

є утримання зв'язків у цілій пластовій організації мережі. Товариські зустрічі поміж гуртками, станицями, приввність старшого юнацтва на з'їздах чи зустрічах старших пластунів чи пластового крайового проводу дуже побажана. У цей спосіб юнацтво почуває себе інтегральною частиною Пласту, познайомлюється із плянами на майбутнє, з різними проблемами, а що найважливіше наступає безпосередній контакт — виміна думок. Журнали та листки, які мають більше інформативну роль, передають усі пластові «новини» і також допомагають до втримання контакту.

Я бачу старше юнацтво як неошліфований, дорогий камінь. Над ним треба багато працювати. У першу чергу кожний юнак чи юначка працюють самі над собою через: 1) пристосування пластового закону в житті, 2) здобування вмільностей і проб та 3) удосконалювання рідної мови, поглиблювання знання нашої минувшини, культури тощо.

Провідниці частин пластових юначок в Австралії, які репрезентували ці частини на відправі провідників пл. юнацтва у Сіднею 13 і 14-ого червня ц. р. Зліва до права: а) у 1-ому ряді — пл. юначки Наталка Сенів і Тамара Штинда, пл. сен. Наталка Гриневич, кр. комендантка пластунок, та пл. юначки Віра Лащук і Надія Павук; б) у 2-ому ряді — пл. юначки Оксана Когут, Анна Стойкевич і Оля Волошин.

Репрезентація Пл. Станиці в Мельборні на І-й "Орлі-кіяді" в Австралії. Зліва до права: пл. юначки Надія Павук, Дзвінка Добрянська і Софія Андрусиниш.

З другого боку пластовий провід, через вислів довір'я, відповідальні доручення та позитивний підхід, допоможе юнакові чи юначці розвинутися у повновартного пластуна (-ку), які зуміють у слушний час прийти цьому проводові на зміну.

Пл. вірл. Дзвінка Добрянська
курінна 4-ого куреня УПЮ-ок
в Австралії

Провідники частин пл. юнаків в Австралії, які репрезентували ці частини на відправі провідників пластового юнацтва в Сіднею 13 і 14-ого червня ц. р. Зліва до права: пл. юнаки Ромко Вовк і Ерік Шумський, кр. комендант пластунів — ст. пл. Валентин Микитенко, та пл. юнаки Євген Гришук і Юрій Галяриник. Бракус на світліні пл. юн. Івана Чорного.

Махове перо

ЯК ЮРКО ДОПОМІГ ПОВСТАНЦЯМ?

Це трапилося на початку 1945-го року на Лемківщині. Юрко ішов лісом і тягнув санчата із дровами. Холодний зимовий вітер дув в обличчя і розвівав волосся. Хлопець думав тільки про одне: швидше дістатися додому та погрітися біля теплої печі. Але після довгої ходи він стомився і сів на пеньок відпочити.

Трохи посидівши, Юрко почув, що хтось пробирається через ліс.

— Хто ж це може бути? — подумав він. — Тепер непевні часи. Небезпечно зустрітися в лісі з якимось незнайомим. Хто його знає, чи то наш чоловік, чи якийсь московський шпигун. Краще сховатися, щоб не побачив.

Поблизу росла товста крислата ялина, за якою він і став. Хутко почув, що вже наближаються, а далі побачив, що йдуть два німці-поліцаї в німецьких одностроях. Вони підійшли ближче і сіли на тому самому пеньку, де щойно сидів Юрко. Один сказав:

— Уже незабаром не буде клопоту із тими упівцями. Я чув, що вони не мають харчів і мусять піддатися.

— А ти думаєш, що вони так легко скапитулюють? — озвався другий. — То завзятий народ і так легко не дасть себе взяти. Вони радше помруть із голоду, ніж піддадуться.

Перший поліцай ще щось пробурмотів з недоволенням, потім кинув свою цигарку на сніг, і вони рушили у бічному напрямку.

— Ах, ви, кляті німаки, — подумав Юрко, — не діждетеся того, щоб ми служили вам! — і хлопець помалу пішов додому.

Дорогою він пригадав собі, що дома у пивниці вони мають заколоту свиню. Він міг би якось завести її до лісу. Але що батьки скажуть на це? Чи погодяться?

Дома Юрко розповів свою пригоду та про те, що німці плянують наших повстанців голодом примусити піддатися.

— А що, якби ми нашу свиню завезли до лісу? — запитав Юрко.

— А що ж ми будемо їсти? Тож нам вистачило б м'яса на зсю зиму, — сказала мама.

— Але ж, мамо, — благав Юрко, — ви ж знаєте, що і наш Василь є серед них, в УПА. Це ж якраз його частина голодує.

Батьки трохи поміркували, порадились, а потім тато сказав:

— Що ж треба допомогти хлопцям, вони ж борються за всіх нас. Але, як її довести? До того ж німці заборонили різати на м'ясо свиней і всяку худобу.

І Юркова родина вирішила одягнути свиню, як людину. Так і зробили. Загорнули свиню в

теплий кожух, на голові зав'язали хустку, а на ніс начепили окуляри. Потім із трудом поклали на сани.

Дерева при самій дорозі вночі нагадували різні постаті. Було страшно їхати. Раптом із-за придорожніх кушів хтось вискочив і крикнув:

— Гальт! («Стій!»).

Це був німецький поліцай. Він запитав Юрка, що він везе. Хлопець відповів:

— Хвора жінка... везу до лікаря, це моя тітка.

Німець недовірливо наблизився до воза, хотів стягти хустку з голови свині і глянути, але в цей момент його ліхтарик чомусь погас, і він, вилаявшись, махнув рукою, дозволивши їхати далі.

Приїхавши в ліс на галявину, Юрко почав тихенько кликати. Незабаром із-за дерев висунулись постаті повстанців, і обступили його. Він пізнав свого брата і на радощах кинувся до нього. Розповів про свою пригоду з німцем, а хлопці дуже сміялися із «хворої тітки». Переночувавши у криївці, Юрко наступного дня щасливо повернувся додому, де його з тривогою чекали батьки. Він розповів їм про Василя і про те, як радісно повстанці привітали «хвору тітку».

Дарка Федевич (12 років)

учениця 1-го курсу Школи Українознавства в Нобл Парку, біля Мельборну (Австралія)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окличілим і немичним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 266-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

Я БУЛА У ТАЙЛЯНДІ

Тайланд — «країна усмішок». Уже в дорозі на летошище я зауважила із свого автобусового вікна високу постать, яка панувала над юрбою людей. За кілька хвилин спішив мені на зустріч мій брат із традиційним тайландським привітом — вінком квітів. Наші бурлакування по світі зійшлися якраз тут, у Тайлянді, — майже півсвіту віддаленого від нашого дому. Він уже тут третій рік як член «Корпусу Мира», а я примандрувала із Європи «в дорозі додому». За два тижні годі пізнати задовільно країну і людей та ще й через перекладача, але цей короткий час залишив у мене багато вражень із Бангкоку та сіл, які я відвідала.

Перше дивне почуття — це бути у країні, де самим фізичним виглядом я так різнилася від її мешканців. Жінки тут дрібні, смагляві, із лискучим чорним волоссям. Мужчини низькі і делікатні з вигляду. Мені здавалося, що я якась незграбна на височині у порівнянні до них. Мені і моєму братові не раз доводилося добре знизитися, щоб не вдаритись головою при вході до автобусу.

Люди тут завжди усміхнені. Мене, що взагалі не розуміла ні одного слова місцевої мови, це вдаряло як щось дуже приємне і ввічливе, а заразом і загадкове. Мені попросту жаль ставало, що на Заході не так часто зустрічаю таких усміхнених людей. Люди, що живуть тут, кажуть, що за тією усмішкою криється не тільки ввічливість, але часто теж і збентеження, а навіть і злість.

Борис Бачинський («Боллан») з родиною тайландського лікаря, під проводом якого він працював два роки на селі в Тайлянді як член «Корпусу мира».

Найбільше тут шанованими людьми є король і королева. Їх люди попросту обожнюють, і проти них не можна нічого сказати. У майже кожній тайландській хаті, від найбіднішої до найбагатшої, знаходяться на почесних місцях портрети королівської родини.

Золото святинь, яке я зустрічала майже в кожній частині міста, роз'яснювало часто понурість бічних вулиць Бангкоку. Ці святини надзвичайно кольоритні та декоративні. В них знаходяться статуї Будди. В одній святині можна знайти, не одну, але багато статуй Будди — кожна в якійсь іншій позі, яка щось символізує, напр., сонце, дощ, багатство тощо. Коли я ішла поклонитися Будді, то одержала квітку, свічку з

Малий тайляндець їде на водному бикуну («вотер боффало»).

Так виглядає життя на водній вулиці в Бангкоку.

кадила і маленький кусничок золотого паперу. Квітку та засвічену свічку лишали ми перед Буддою, а золотий папірець пригладжували на його статую. Перед святиною був великий майдан, на якому продають усе. Тут можна знайти перекуску, дзвіночки, голуби, шовк, хустини...

У цілому місті і по селах видно монахів, які ходять у помаранчевому одязі та із обголеними головами. У Тайлянді кожний молодець вступає на якийсь час до монастиря. Рано, починаючи від сходу сонця, монахи ходять від родини до родини із своїм посудом. Господиня очікує їх із приготовленою стравою, квітами чи іншими дарами. Із цими дарами монахи повертаються додому, де все з'їдають перед полуднем, бо після полудня їм заборонено вже їсти.

Їжа у Тайлянді відмінна від нашої. Перший раз у житті я вранці, опівдні і ввечері їла риж. Риж — це підставова страва, з якою їдять різні м'яси, риби та городину з гострими підливами. Мешканці Тайляндії не можуть собі уявити, як західні люди можуть насититися бараболою чи хлібом. Для них хліб неприемливий хіба як солодка булка. Одна стара жінка на селі навіть переконувала мого брата, що десь у західних шпиталях є напевно захований риж, яким годують хворих тому, що без рижу хворий ніколи не прийде до здоров'я. Відсвіжувальне питво — це горілка з рижом, пиво за німецьким приписом, холодна солодка чорна кава та кокосове молоко. Тому що тут гаряче, то перед і після страв подають мокру шматку, якою відсвіжують руки та обличчя.

Бангкок колись був Венецією Сходу — цілий у каналах. Тепер там — і дороги, і канали. Головним каналом можна поїхати моторівкою. Тут, над водою, люди різно живуть — у човнах, криївках, бляшаних домах. Отвори цих домів виходять просто на канал, де і люди миються, купаються і перуть білизну. Більшість із цих людей зай-

мається або тканням шовку або підготовкою чогось для ранішнього базару. Базар розпочинається при сході сонця і називається «пливучий базар», бо люди на човнах привозять свої товари і часто їх із них продають. Тут можна знайти все: екзотичні овочі (близько 20 різних родів бананів), шовки, дорогоцінні камені, перекуски, дерев'яні вироби тощо.

У Бангкоку можна побачити багато модерних будинків і багато готелів чи ресторанів для західних туристів. Переважна більшість мешканців Тайляндії не мешкає у цій столиці. Їх життя цілком відмінне від столичного. Більшість мешкає у маленьких селах, де займаються вирощуванням рижів чи пашенням «водяних биків», які тут заступають наших коней. Життя на селі більше притримується тайландських традицій. Жінка тут дуже часто не є рівноправним членом родини, як її чоловік. Рідко зустрінете жінку в ресторанах, до яких назагал мають вступ тільки чоловіки.

Мало тут авт, у більшості по селах уживають «рикшав» або мотоциклів. Кожне село має свій ринок, довкола якого гуртується торговельне і товариське життя. Америка для цих людей — це казкова країна великих авт, хмародерів та багатих людей.

У тайландській святині перед статуєю Будди.

Швидко минули два тижні. Знову прибула я з братом на летовище — цього разу виряджав він мене у поворотну дорогу додому. Коли літак піднісвся, то велика постать «Боллана» («того, що завжди змагає до ліпшого», як охрестили мого брата тайландські друзі) швидко зникла як і ціла «країна усмішок». А в мене було нове зацікавлення цілою Азією, континентом, який до цього часу для мене існував лише на мапі або пригадував війну у В'єтнамі. Я зрозуміла, що тут і нова культура, і етика, цінні традиції і звичаї, та й усмінені люди, що раз такі самі як ми, а раз теж і цілком відмінні від західних людей.

Літак прямував на Захід, а в голові ще шуміло від безлічі переживань на Далекому Сході, які зустріли мене у Тайляндії. І зродилася бурляча надія, що ще колись доведеться ступати і відкривати таємниці країн Далекого Сходу.

ЯК ЮНАЧКИ ІЗ США ПРАЦЮВАЛИ НАД ЗМАГОМ?

Деякі з юнацьких куренів у США дуже поважно та із повним пластовим запалом проводили поодинокі завдання цього річного юнацького змагу, зокрема коли йдеться про плекання і нав'язання пластової дружби.

Ішло широке листування між юначками тут і в Аргентині, Австралії та В. Британії. Подекуди юначки із США прямо "засипували" своїми листами, не здаючи собі справи, що у деяких країнах, як напр. В. Британії чи Аргентині, є лише дуже мала кількість юначок, і немає кому відповідати на десятки листів. Але це доказує, що юнацтво любить листуватися і пізнавати себе взаємно незалежно від значних просторів, які їх часом ділять.

Із звітів, що наспіли до булавної юначок, довідуємося, що, напр., 34-ий курінь ім. 500 героїнь з Кінгіру в Сиракюзах, вислав 27 листів до Аргентини, Німеччини, Великої Британії та Австралії, у цьому 21 лист вислали поодинокі члени куреня.

Ось для прикладу уривки з декількох листів із цього листування.

Дорога Подруго Маріє!

Ми в Ютиці одержали список імен дівчат із пластової станиці в Аргентині. Я вибрала Твоє ім'я для листування... Я належу до 34-го Куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру і до гуртка «Лисички». Маю 15 літ. Наш гурток є дуже активний і популярний в околиці Стейту Нью-Йорк і по різних містах у США. Ми часто виступаємо для української громади і навіть для чужої з нашим співом і танцем. Це нам дає велике задоволення і приємність. Я ходжу до дев'ятої класи середньої школи... Крім цього я граю на фортепіані вже дев'ять років, а на гітарі три роки. Мене також цікавить астрологія, астрономія і біологія...

Скоб!

Пл. розв. Богданна Лужна

Дорога Подруго Лесю!

Я одержала Твою адресу із списку адрес Вашого 34-го Куреня в Сиракюзах, США. Я є ученицею 5 форми «Сакра Гарт Калледж» в Джілонг, Австралія, і належу до 14-го куреня ім. О. Басараб. Мої батьки виїхали з України в 1942, а приїхали до Австралії 20 років тому. Мій батько народився в Тернополі, а мати в Раві Руській... Я люблю плавати і грати в теніс, а мій найкращий спорт — це кошівка, яку граємо взимку.

Я люблю жити в Австралії, бо більшу частину року маємо тут теплу, добру погоду, багато пляж, і люди тут приємні. Я чула, що люди на інших континентах думають, що кенгуру тут скачуть в найбільших містах по вулицях. Чи Ти

також так думаєш? Бо воно не так. Я бачила кенгуру може 5 разів у моєму житті і лише в зоологічнихгородах. Чекаю швидкої відповіді.

Скоб!

Пл. уч. Анна Стойкевич

Дорога Подруго Анно!

Щиро дякую Тобі за Твого цікавого листа. Тепер я напишу Тобі дещо про себе та про життя в Америці...

Я народилася в місті Глазков, у Шотландії, а переїхала до США з батьками в 1962 році, маючи сім і пів року. Тут ходжу до публічної школи, а також до української. Півтора року після приїзду я вступила до Пласту. Від того часу моє число зайнять і зацікавлень ступнево збільшується... Я так, як Ти, уже декілька років граю на фортепіані, а в школі на клярнеті у шкільній оркестрі. Спів переважає мої інструментальні зайняття тому, що це для мене найсильніший вплив різноманітних почувань.

До моїх зацікавлень належить також журналістика. Декілька моїх дописів про пластове життя, особливо з Ютики було в «Юнаку». Також деколи пишу на контroversійні теми — подаючи свій погляд про зберігання українського «я» на чужині...

Прошу, напиши мені в черговому листі про українське життя, а особливо про пластове життя в Австралії.

Скоб!

Пл. розв. Леся Бекерська

В інший спосіб проявляв свою працю над поширенням дружби як завдання юнацького змагу 42-гий Курінь ім. О. Завісної з Йонкерсу. Вони зібрали аж 20 цікавих приказок на тему дружби і в гарному мистецькому оформленні переслали їх до комісії змагу. Передаємо ці приказки нашим читачам, бо не одна із них може бути завжди придатна.

ПРИКАЗКИ ПРО ДРУЖБУ

Для приятеля нового не пускайся старого.

•

Скажи мені, хто твій товариш, — тоді я скажу, хто — ти.

•

З ким поведешся, того й наберешся.

•

З добрим поживеш — добро переймеш, а з лихим зійдеши — того й наберешся.

•

Яку дружбу заведеш, таке життя поведеш.

•

З добрими людьми завжди згоди можна дійти.

•

Хто до кого пристає, таким і стає.

Лихий доброго псує.

Вірний приятель — то найбільший скарб.

У природі пізнавай приятеля.

Друга шукай, а як знайдеш — тримай.

Приятелева вода краща від ворогового меду.

Поміч у свій час — як дощ у посуху.

Одна головошка і в печі гасне, а дві і в полі горять.

Біля сухого дерева й сире горить.

В лиху годину узнаєш вірну людину.

Друзів пізнаємо в біді.

Давніх друзів забувають, а при горі спомінають.

Не той друг, що лащить, а той, що печалиться.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДорожі
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

**ПОМОЖІТЬ НАМ
зробити "добре діло"
і перешліть**

дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ПО-НІМЕЦЬКОМУ

КРИНИЦЯ ДЛЯ СПРАГЛИХ

**EIN BRUNNEN FÜR DURSTIGE UND
ANDERE UKRAINISCHE ERZÄHLUNGEN**
(Horst Erdman Verlag, Stuttgart, 1970)

Ціна — 18.60 ДМ. — Замовляти можна у книгарні
«Дніпрова Хвиля»:

«Dniprova Chvyla», 8 München 2, Dachauerstr. 9/II,
West Germany.

Вашим німецькомовним друзям чи і для вас самих, якщо ви знаєте чи вивчаєте німецьку мову — ця збірка українських оповідань німецькою мовою буде дуже цікавою. Переклала оповідання 23 авторів відома наша перекладачка д-р Ганна Галя Горбач із Франкфурту в Німеччині. Включено в цю збірку таких відомих письменників як В. Стефаник, О. Довженко, В. Симоненко, В. Шевчук, І. Драч, Л. Костенко та інші. Знайдете тут також коротенькі інформації про поодиноких українських письменників ХХ-ого сторіччя, оповідання яких тут включено. Д-р А. Г. Горбач подала в цьому виданні короткий огляд історії української літератури. — Ця книжка надається на гарний подарунок.

Лариса

УСМІХНИСЯ!

СОРОКА НА ТАБОРОВОМУ ПЛОТІ...

● Питався один заздривий лисавий прелегент на «Стежках Культури»: «Якого «фертилайзера» вживає сеньйор Грималек, що йому так гарно і швидко росте борода?»

● При вечері, на якій випадково були присутні прелегенти з ділянки музики, а між ними був лише один поет, Богдан Бойчук, — музика, Ігор Соневицький настирливо запитав: «Нащо взагалі поезії в музиці?» Поет же Б. Бойчук відповів: «А пощо музики в поезії?»

● Учасниці «Стежок Культури» на прощання архітекта Радослава Жука з Монтреалю заспівали йому його улюблену пісню:

«По дорозі жук, жук
по дорозі чорний,
подивіться, дівчатонька, —
який він моторний!»

● По тижневій спробі таки вдалося прововоді новацького вишколу витворити в учасників ментальність новацтва. Це виразно проявилось у їхніх ідеях під час «Дня догори ногами».

● У зв'язку із тим, що президент Ніксон підписав закон про рівноправність жіноцтва, цьогорічний юнацький вишкіл відбувається під проводом жінок.

З одноднівки п. н. «Двері», яку видали учасниці табору «Стежки Культури» ч. 4, Іст Четгем, США, 1970 р.

НЕВИСЛАНИЙ ЛИСТ

У конкурсі на листи до «Юнака» членів Пластової Станиці в Нью-Йорку друге місце серед старшого юнацтва у літературній прозі здобула пл. розв. Марта Навроцька із 30-го Кур. УПЮ-ок ім. С. Галечко своїм «невисланим листом», який оце друкуємо. — Редакція.

У шпиталі, 24-го травня 1969 р.

Дорогі Діти!

Я Вас страшенно люблю. Я так хотів би, щоб Ви прийняли мою любов. Я вже не буду довго жити — зробіть це мені — щоб в останніх хвилинах мого життя Ви старалися мене зрозуміти і знову полюбити.

Я вже старий. Давно став дідусем. Я не розумію сьгоднішніх людей. Але це не моя вина — це так завжди є на світі. Молодь є така дивна — модерна — інакша як я пам'ятаю із своєї молодости. Ви всі є такі далекі думками від мене. Я не можу змінитися — уже такий залишуся до смерті. Наблизьтеся до мене. Мені так треба тепла Ваших сердець. Може Ви знаєте більше ніж я, але пам'ятайте, що мені так на Вас залежить. Я так хочу Вашої пошани та Вашої любови.

Довго вже живу на цьому світі, знаю багато, але стареча думка не біжить швидко. Важко мені прийняти факт, що я вже не є такий молодий. Ти, сину, є вже батьком, а незабаром також станеш дідусем. Ти, сину, також постарієшся і не будеш розуміти своїх власних дітей. Може тоді Ви зрозумієте мене. Але це ще далеко до того часу.

Постарайся, сину, знову полюбити свого батька. Діти — відвідайте мене. Мені так сумно тут без Вас. Скільки вже місяців минуло, як я Вас останньо бачив? Я завжди мрію про ті чудові дні, як я був молодший. Приїдьте до мене, благаю Вас! Я так хотів би побачити Тебе, сину, мою невістку та Ваших дітей. Я тут дуже самотній.

Як мама померла, то я теж немов помер. Частина мене немов відійшла з мамою, ми ж бо жили разом 56 років. Ми побралися, як обидвоє мали 19 років. Мое життя дуже порожнє без моєї любови. Я сумний та самотній і всі мої почування пливуть тепер до Вас. Прийміть мою любов. Приїдьте до мене ще раз, заки я засну, щоб ніколи більше не збудитися. Зробіть мені цю останню прислугу. Зробіть мені приємність і полюбіть хоч на коротко, щоб я зійшов зі світу щасливий. Як я умру — тоді знову зійдуся з мамою. Зрозумійте мене! Любіть мене! Я чекаю на Вас!...

Ваш батько і дідусь

У цій рубриці звичайно подаємо кинені нашими читачами питання на різні актуальні теми. Цим разом подаємо записку, що знайшлася у хроніці Кадри Новацьких Виховників. Щирість, із якою автор записки відповідає сам собі на стільки болючих «Чому воно так?», буде кожного викликаними почуваннями та думками. Жаль покаліченої української мови, але одночасно радісно, що автор записки врешті оцінив вартість українознавчої освіти. Подаємо записку в оригінальному тексті, не змінюючи правопису, щоб ті, які є ще невідомі цієї вартості для себе, могли правильно і собі відповісти на питання — «Чому воно так?»... Редакція.

«...А що я тут роблю? Станиця мене післала на вишкіл, щоб я навчився як виховати новаків. По перші дні вишколі я побачив, що я сам невихований в Українській Мові. Родичі мене посилали до школи Україно Знавства і я 11 років пацькав у класі. Невиконував задачі, не читав по українски і згубив нагоди вивчати мову, культуру моїх предків. Я стидаюся, що мене мусили примусувати йти до школи в суботу. Я стидаюся, що я пропустив нагоди вчитися і що воно брало 17½ роки зрозуміти що я є українець. Я стидаюся що я немав самовиховання. Я стидаюся, що я як українець в Америці до кожної людини, що питає «Що є Україна» неможу сказати хто і що я є бо я не знаю історію і культуру мого народу. Я стидаюся, що я мусів написати це з такою мовою що 11 літ у Українській Школі мене навчили».

Учасник Ч. 57

У листі, якого вислала управа старечого дому до дітей і внуків хворого дідуся було написано:

Із прикрістю повідомляємо Вас, що Ваш Батько і Дідусь помер у сні в ночі з 24-го на 25-го травня 1969 р. Він Вас дуже любив. Чи Ви тепер його розумієте?...

Пл. розв. Марта Навроцька
30-ий Кур. УПЮ-ок ім. Софії Галечко
Нью-Йорк, США

На фото учасники зустрічі членів Літературно-мистецького клубу з нашими молодими авторами-початківцями, що відбулась 9-го серпня в Ессендоні, біля Мельборну (Австралія). У першому ряді: Андрійко Ліщинський, Кость Гіммельрайх, Дмитро Нитченко (голова клубу), Зоя Когут, Ярослав Ліщинський та Славко Дудинський. Ззаду стоять, починаючи зліва: Юрко Ткач, Леся Шевченко, Дарка Федевич, Арета Підгородецька, Таня Ліщинська, Юлія Рибіцька, Катруся Ткач та Оля Ткач.

Фото — Л. Когут.

Надаючи великого значення вихованню з молоді письменників чи журналістів, Мельборнський Літературно-мистецький клуб організував 9-го серпня ц. р. першу зустріч членів клубу з молоддю, яка за останній час виявляє літературні здібності. Шестеро з них уже друкувалися в Австралії і газеті "Вільна думка" (Сідней) яка раз-у-раз друкує сторінки "З творчості наших наймолодших", а також у журналах по інших континентах, зокрема в "Юнаку", "Веселці" і "Крилатих".

На цій зустрічі наша творча молодь виступила з читанням власних літературних спроб. А. Ліщинський прочитав оповідання "Страшний сон", Таня Ліщинська "Три-вожна ніч", Арета Підгородецька — "На вакаціях", Дарка Федевич — "Як Юрко допоміг повстанцям", Леся Шевченко — "За стінами школи", Катруся Ткач — "У темряві", Оля Ткач — "Пригода з опосумом", Славко Дудинський — "Мої вакації", Юлія Рибіцька — пейзаж "Весна", і Юрко Ткач — фантастичне

оповідання "Загадковий гість". Після цього Дмитро Нитченко та інші члени клубу Зоя Когут та Кость Гіммельрайх сказали свої поради, як треба писати, як працювати над собою, на що найбільше звертати увагу тощо, відзначивши одночасно і позитивні сторони молодечої творчості, яку заслухали тут усі присутні.

Потім члени Клубу Зоя Когут, Дм. Нитченко та Яр. Ліщинський прочитали свої оповідання та вірші.

Цікаво відзначити, що всі 10 молодих авторів (із 13-ти запрошених) пишуть лише прозою. Вік цих початківців — від 11-ти до 16-ти років. Деякі з них, як Юрко Ткач,

Чи Ви вже вирівняли передплату?

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В "Юнаку" за червень-липень ц. р. на стор. 25-тій під статтею про 38-ий Курінь УПЮ-ок у Пасейку помилково підписано "зредагувала пл. юн. Марта Мочула", а повинно бути "зредагувала пл. юн. Муся Мочула". — Редакція.

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ та
 - приймає ОЩАДНОСТІ.
 - Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
 - Урядові години:
вівторок і п'ятниця 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.
- Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Леся Шевченко, Дарка Федевич, Юлія Рибіцька та Славко Дудинський читають досить поважні твори, що мають по 200-300 сторінок. Майже всі вони учні або студенти наших Рідних Шкіл, Шкіл Українознавства чи студенти Педагогічної Школи. Крім них, у зустрічі брали участь три інші, які пишуть, але ще побоюлися виступити із читанням, — це Ганнуся Вучма, Ріта Філонюк та Ігор Якубович.

Надалі Літературно-мистецький клуб плянує створити при клубі секцію-молодих авторів чи початківців, а також збирається влаштувати їхній виступ перед ширшою аудиторією.

Д. Н.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евсеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79-98

Відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
 - * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільні і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ЧИ ЧУЛИ ВИ ПРО НАС?

42 Курінь ім. Орисі Завісної — посвятив свій прапор.

Юначки 42-ого Куреня УПЮ-ок ім. О. Завісної в Йонкерсі, США, разом із своєю зв'язковою пл. сен. Марією Баранською (по середині групи).

Настав великий день... Наш Курінь був на нього добре приготований, бо на цей момент ми всі нетерпляче і довго чекали. Небо, що над нами так ясно синіло, розкидало гаряче проміння сонця. Це була весна — найкращий час у природі, час пробудження нової краси, думки, надії... Довго ми очікували цієї хвилини, коли вітер у блакитному небі повіватиме нашим курінним прапором...

Було це 10-ого травня 1970 року. Усе почалося у церкві. З'їхалося багато пластунів, пластунок та достойних гостей зробити цей день ще більше радісним і величним та поділити цю радість із нами. Тут, у церкві, наш морсько-синій прапор із малиновим написом "42 Курінь ім. Орисі Завісної" — був посвячений та одержав Боже благословення...

Опісля, походом, під проводом нашої зв'язкової та курінної, увійшли ми у велику залю, де були гості-пластуни та пластовий провід. На залі стало тихо, — прийшов важливий момент. Наша хорунжа складала присягу на прапор, а після того на прапор присягав цілий наш курінь...

До нас говорили зворушливі слова пластуни із вищого пластово-

го проводу. Прочитано надіслані нам привіти. Наша зв'язкова у своєму слові розповіла нам про велике значення рідного пластового прапора. Курінна розповіла історію нашого куреня.

Під час святкового прийняття наш курінь виступив до виконання святкової програми. Ми співали хором пісні і словом звеличали велику хвилину. Опісля усі присутні вбивали цвяшки та вписувалися до пропам'ятної книги. Тоді на залі запалала символічна ватра. Ми сиділи довкруги неї — та співали пісень. У них лунали слова незабутньої хвилини...

Надворі смеркало, — уже була пізня година... Та оце сталася ще одна несподіванка. Почала грати оркестра, і ми у товариській забаві провели дальший час... Довго святкували ми цей незабутній день. Сонце вже нас давно покинуло — була пізня ніч...

Великий день нашого курінно-го свята проминув та залишив нам усім одне гаряче бажання: "Прапоре наш! Шляхи могутні, величні... нам указуй ти!"

ПІСНЯ 42 КУРЕНЯ УПЮ-ок
ім. О. Завісної, Йонкерс, США
У ТРЕМБІТОНЬКУ ЗАГРАЮ

У трембітоньку заграю,
Заграю, загуду,
З своїм милим рідним красм
Розмову поведу.
Верховино, мати моя,
Вся краса чудова твоя.
Вся краса чудова твоя
У мене на виду!
Дана, шіді, річка, дана, дана,
Вся краса чудова твоя
У мене на виду.

Стелиться туман над бором,
Лягас на ґруні,
За горами далі гори
Синіють в даліні.
А над ними хмари плинуть
Наче вівці в полонині,
Наче вівці в полонині,
Пасуться навесні!
Дана, шіді, річка, дана, дана,
Наче вівці в полонині
Пасуться навесні.

У Карпатах хочу жити,
Там радість і краса,
Спів пташнини з полонини
До мене доліта.
Верховино, мати моя
Вся краса чудова твоя.
Вся краса чудова твоя
У мене на виду!
Дана, шіді, річка, дана, дана,
Вся краса чудова твоя
У мене на виду.

Хорунжа 42-ого Куреня УПЮ-ок ім. О. Завісної в Йонкерсі, США, присягас на ново-посвячений прапор.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

Членам вищого пл. проводу із ГПВ і КПС, як також усім друзям, подругам та гостям, які приїхали до нас з інших пластових станиць на наше свято, надіслали нам привіти і дарунки, складаємо щиру пластову подяку.

Щоб ви краще заізналися з нами, подаємо вам коротку історію нашого куреня, розповідь про нашу патронку та слова нашої курінної пісні.

Пл. вірл. Христя Баранська
курінна хронікарка
42-го Куреня ім. Орісі Завісної
Йонкерс, США.

ІСТОРІЯ 42-ГО КУРЕНЯ УПЮ-ОК ІМ. ОРІСІ ЗАВІСНОЇ В ЙОНКЕРСІ, США

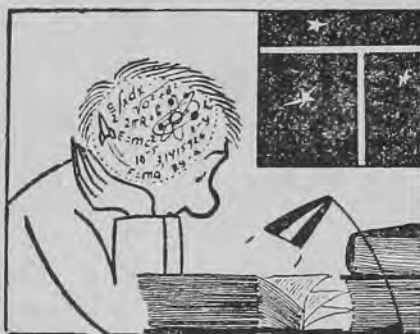
У 1965 р. два гуртки УПЮ-ок в Йонкерсі, США, "Гуцулки" і "Калина", створили підготовчий курінь юначок. За патронку куреня обрали собі Орісю Завісну. Оріся Завісна це була молода, хороша дівчина, яка жертвувала своє молоді життя в обороні замку Вуші. За її хоробрість ми прийняли Орісю Завісну за свою патронку і стараємося наслідувати її у нашому змаганні за волю, добро і щасливу майбутність України. Наш курінь був затверджений Крайовою Пластовою Старшиною США, як 42-ий Курінь Уладу Пластових Юначок 10 травня 1967 р. Так постав перший курінь юначок у нашій пластовій станиці. Від того часу курінь

зріс — маємо тепер 23 юначки і три гуртки: "Гуцулки", "Верховинки" і "Чарівна Сопілка". Юначки нашого куреня жваво і з охотою беруть участь у пластових зайняттях, змаганнях і виступах. Уже шість років їздимо на Орликіяду, здобувачи перші і треті місця, а також дві гетьманівни. На "святках весни" змагаємося якнайліпше з іншими куренями.

Давно на Гуцульщині (Покуття) в 1925 р., в Коломиї був також курінь ім. Орісі Завісної. Тому наш курінь плекає звичай і пісні Гуцульщини. Навіть нашою курінною піснею є пісня "У трембітону заграю" про нашу чудову Гуцульщину, яку ми всі мріємо колись побачити.

УСМІХНИСЯ!

Перед іспитом
з астрономії.

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

Є це збірня праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПЮ
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради
- Морське і літунське пластування.

"ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО" можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі "ПЛАЙ"
PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont.
- у США: у пластовій крамниці
"МОЛОДЕ ЖИТТЯ"
Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y. 10003
- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації
"Юнака":
"Yunak" — Magazine,
2199 Bloor St. W.,
Toronto 9, Ont.

- Понищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

- ✦ пластові однострої ✦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ✦ пластову літературу ✦ альбоми, різьби, вишивки, кераміку, філателію ✦ українські національні прапори, книжки, шкільне приладдя і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД «ЮНАКА»

ЗА СЕРПЕНЬ І ВЕРЕСЕНЬ Ц. Р.

Українська Щаднико-Позичкова Спілка "Певність", Чикаго, США	\$100.00
пл. сен. Володимир Дармохвал, Нью-Йорк, США, з нагоди 5-ого Світового Пластового З'їзду та Сесії ПКД, що відбулись у Торонті в днях 4-7 вересня ц. р.	100.00
Замість квітів на свіжу могилу бл. п. ст. пл. Оксани Грушкевич із Дітройту, США, склали:	
Ярослав і Стефанія Дуби, Дітройт, США	10.00
д-р Володимир Прокопович, Дітройт, США	10.00
Ольга Янчишин, Дітройт, США	10.00
Іван і Ольга Остап'яки, Дітройт, США	10.00
пл. сен. Михайло Витягловський, Дітройт, США	10.00
Богдан і Марія Дякові, Дітройт, США	10.00
Василь і Евдокія Барничі, Дітройт, США	10.00
пл. сен. Ігор і Стефанія Королі, Дітройт, США	10.00
пл. сен. Атанас і Зореслава Слюсарчуки, Дітройт, США	10.00
Микола і Сальвіна Іваницькі, Акрон, США	10.00
разом складено	100.00
Пластова Станиця, Денвер, США	25.00
пл. юн. Марта і Дарія Шараневичі, Торонто,	10.00
Замість відвідин могили і складення квітів на могилі бл. п. пл. сен. Цюпи Паліїв склали на пресфонд Наталія Когуська, Вінніпег	10.00
пл. юн. Лев Обушкевич, Дітройт, США	6.00
пл. юн. Оленка Макарушка, Вінгемтон, США	6.00
пл. сен. Іван Костюк, Денвер, США	5.00
пл. сен. Любомир Колтунюк, Денвер, США	5.00
пл. юн. Андрій Майстрик, Денвер, США	5.00
пл. сен. Іван Паньків, Вінніпег, Канада	5.00
О. П., Торонто, Канада	5.00
ст. пл. Роман Зазуля, Торонто, Канада	5.00
Слава Лизанівська, Торонто, Канада	5.00
ст. пл. Ігор Комарницький, Торонто, Канада	4.00
ст. пл. Ростислав Левицький, Торонто, Канада	4.00
інж. Юрій Гончаренко, Клівленд, США	4.00
пл. юн. Мирон Залуцький, Адельфі, США	4.00
Пластова Станиця в Монреалі, Канада	4.00
пл. розв. Анна Рогожа, Бруклін, США	4.00

пл. юн. Роман Панчук, Чикаго, США	3.00
пл. юн. Мирон Панченко, Бріджпорт, США	3.00
пл. юн. Стефа Павлюк, Гленрой, Австралія	2.51
пл. юн. Христя Хариш, Довнерс Гров, США	2.00
пл. юн. Ігор і Петруся Кайди, Вінніпег, Канада	2.00
пл. юн. Юрій і Олександр Сосенки, Джоліет, США	2.00
пл. юн. Христя Свєргун, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Маруся Іванишин, Клівленд, США	1.50
ст. пл. Юрій Котович, Едмонтон, Канада	1.50
пл. юн. Юлія Теслюк, Гартфорд, США	1.00
пл. юн. Богданна Горбай, Едмонтон, Канада	1.00
пл. юн. Христя Харкевич, Елмвуд, США	1.00
пл. юн. Юрій Яськів, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Марта Іванчишин, Бронкс, США	1.00
пл. юн. Ірина Люшняк, Чикаго, США	1.00
пл. юн. Богдан Бучок, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. Михайло і Петро Решітники, Оттава, Канада	1.00
ст. пл. Варвара Тиховецька, Ст. Кетерінс, Канада	1.00
ст. пл. Зеня Дідошак, Боффало, США	1.00
пл. юн. Лариса Лижник, Торонто, Канада	0.50
Разом у цьому списку	\$446.01

Замість квітів на могилу
Бабці наших подруг Роми Фаріон і Люби Возняк

бл. п. КАТЕРИНИ ЦИБИК

складасмо \$6.00 на дарункову передплату
«Юнака» для незаможного читача.

ПРОВІД І ЧЛЕНКИ

28-ого КУРЕНЯ УПЮ-ок ім. Кн. ОЛЬГИ

Клівленд, Огайо, США.

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.

ст. пл. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ
з Дітройту

складасмо на пресфонд «Юнака» по \$10.00,
разом \$100.00.

Василь і Евдокія Барничі, Михайло Витягловський,
Ярослав і Стефанія Дуби, Богдан і Марія Дякові, Ігор
і Стефанія Королі, Іван і Ольга Остап'яки, д-р Володи-
мир Прокопович, д-р Атанас і Зореслава Слюсарчуки
та Ольга Янчишин, усі з Дітройту, і Микола та Саль-
віна Іваницькі з Акрон, Огайо.

Друзі і Подруги!

Чим більше буде передплатників, тим кра-
шим буде наш журнал «Юнак». Тому хай кож-
ний чи кожна з Вас: 1) подбає, щоб всі члени
Вашого гуртка стали передплатниками «Юна-
ка», 2) приєднає для «Юнака» принаймні отно-
го нового передплатника з-поміж тих Ваших
друзів чи подруг, що не належать до Пласту.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

6¹/₂% | **7³/₄%**

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**
виконує
всю
друкарську
роботу.

- Друкуємо**
- книжки
 - часописи
 - летючки
 - афіші
 - весільні запрошення
 - фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

12/68
Plast -KPS
140 Second Ave.
New York, N.Y. 10003

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:
YUNAK Magazine
2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі

ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:
★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН